

1. İnzibati metodun təşkilati-sərəncam təsiri vasitələrinə aşağıdakılardan hansılar daxil deyildir?

- sərəncam
- təlimat
- əmr
- √ təcrübə mübadiləsi
- əsasnamə

2. Birbaşa təsir metodlarından aşağıdakı təsnifləşdirmələrin hansı düz deyil?

- √ sosial
- mənəvi
- maddi
- hüquqi
- iqtisadi

3. İdarəetmə metodlarının ... idarəetmənin obyektiv qanunauyğunluqları ilə bağlıdır. Bu cümləni tamamlayın

- məqsədini
- mexanizmi
- təşkili prinsiplərini
- √ məzmunu
- sistemini

4. İdarəetmə metodunun tərfi aşağıdakılardan hansılardır?

- İdarəetmə metodu istehsal kollektivinə və ya onun hər hansı bir üzvünə məqsədyönlü təsir edilməsi vasitəsidir
- √ İdarəetmə metodu idarəetmə subyektinin idarəetmə sisteminin strateji və taktiki məqsədlərinin praktik həyata keçirilməsi üzrə idarəetmə obyektinə təsir metodudur
- İdarəetmə metodu elmi yanaşmaların, idarəetmə funksiya və metodlarının, məqsədi, təminedicisi, idarə olunan və idarə edən yarım sistemlərin məcmusudur
- İdarəetmə metodu xarici, yaxud daxili bazarlarda hasil edilən məhsulun, yerinə yetirilən xidmətlərin və təşkilatın rəqabət qabiliyyətinə nail olmaqdan ibarətdir
- İdarəetmə metodu dedikdə bir- biri ilə əlaqədə olan elementlərin məcmusu başa düşülür

5. İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi təşkilat səviyyəsində aşağıdakı metod və vasitələrin köməyi ilə həyata keçirilməsi məqsədə uyğun deyildir?

- malların və xidmətlərin sertifikatlaşdırılması
- dövlət sifarişi
- qiymətin əmələ gəlməsinin tənzimlənməsinə dövlət siyasətinin formalaşdırılması
- məhsul istehsalı üçün dövlət sifarişləri sisteminin formalaşdırılması
- √ bütün növdən olan ehtiyatlara qənaət

6. İdarəetmə metodları neçə qrupa bölünür?

- 6
- √ 3
- 2
- 4
- 5

7. Metodun iqtisadi təsir vasitələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- mənfəət
- planlaşdırma
- √ yoxlama sistemi
- təsərrüfat hesabı
- rentabellik

8. Yunan sözü olan metodun hərfi mənası nə deməkdir?

- tədqiqat tsikli
- tədqiqatın məqsədi
- tədqiqat sistemi
- ✓ tədqiqat üsulu
- tədqiqatın təşkili

9. İqtisadi metodun iqtisadi təsir vasitələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- nəzarət
- planlaşdırma
- ✓ yoxlama sistemi
- təsərrüfat hesabı
- rentabellik

10. Sosial təsir vasitələrinə aid olmayan variantı göstərin .

- Qabaqcıl təcrübə və yeniliklərin genişləndirilməsi
- Sosial həvəsləndirmə
- ✓ Əmək münasibətlərinin hüquqi tərəflərinin öyrənilməsi
- Təcrübə mübadiləsi
- Əmək kollektivinin birləşdirilməsinə təsir edən metodlar

11. İnandırma metodlarının xarakteristikasına aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- sosiologiya
- ✓ fizioloji
- xüsusi
- psixologiya
- sosioloji

12. İnzibatçılıq inzibati proses olaraq neçə funksiyanı yerinə yetirir?

- ✓ 3
- 5
- 7
- 6
- 4

13. Aşağıdakı hansı variantda iqtisadi metodun təsnifatı düzgün qeyd olunmuşdur?

- milli və beynəlxalq
- fərdi və kollektiv
- obyektiv və subyektiv
- ✓ müəssisədaxili və müəssisəxarici

14. Aşağıdakılardan hansı menecmentin metodlarını xarakterizə edən cəhətlərə aid deyil?

- Menecmentin metodu idarəetmə funksiyalarının həyata keçirilməsini təmin edir
- ✓ Menecmentin metodu təşkilatın iflasına nail olma üsuludur
- Menecmentin üsulu təşkilatın məqsədinə nail olunması üsuludur
- Menecmentin metodları fərdin fərdə, fərdin kollektivə, kollektivin kollektivə, kollektivin fərdə təsir üsuludur
- Menecmentin metodu idarə olunamı idarə edən iradəsinə tabe etdirmək üsuludur

15. İdarəetmə metodlarının neçə əlaməti vardır?

- 19
- 20

- 16
- 17
- ✓ 18

16. Standartlaşdırma normalar, qaydalar və xarakteristikaların qoyulması üzrə fəaliyyət kimi aşağıdakıları təmin etmək məqsədilə həyata keçirilməsi məqsədə uyğun deyildir?

- ölkənin müdafiə qabiliyyəti və səfərbərlik hazırlığı
- məhsulun texniki və informasiya uyğunluğu və qarşılıqlı dəyişməsi
- ətraf mühit, həyat, sağlamlıq və əmlak üçün məhsulun, işin və xidmətlərin təhlükəsizliyi
- ✓ tədarükçü tərəfindən təqdim olunan məhsul keyfiyyəti göstəricilərinin təsdiq olunması

17. İdarəetmə metodlarının əlamətlərinə aşağıdakılardan hansılar daxil deyildir?

- metodların substansiyası
- idarəetmə strukturu
- idarəetmə heyəti
- ✓ əsaslandırma
- təsiretmə forması

18. Şəxsiyyətin psixoloji portretinin öyrənilməsi metodlarına aid olmayanı müəyyənləyiniz .

- testləşdirmə
- anketləşdirmə
- sorğu-sual
- ✓ yazılı imtahan
- müşahidə

19. Şəxsiyyətin psixoloji portreti müəyyən komponentlərlə xarakterizə olunur. Onlardan biri yanlışdır.

- özünüqiymətləndirmək
- ✓ rəhbərin işçiyə münasibəti
- temperament
- emosionallıq
- ümumi və xüsusi qabiliyyətlər

20. İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin həyata keçirildiyi istiqamət, sahə və problemlər aşağıda göstərilmişdir. Onlardan biri səhvdir.

- ✓ İstehsalın planlaşdırılması
- Maliyyə sisteminin inkişafı
- Elm və təhsilin inkişafı
- Səhiyyə
- Sosial siyasət

21. İnzibati sərəncam metodlarının təsir vasitələrinə aid olmayan variantı göstərin.

- Təşkilati normalaşdırma (reqlamentləşdirmə).
- Təşkilati planlaşdırma
- İnzibati – sərəncamverici təsir
- Təşkilati layihələşdirmə
- ✓ Təşkilati strukturlaşdırma

22. Psixoloji təsir vasitələrinə aid olmayan variantı göstərin.

- Psixoloji təhrik
- Sosial psixologiya
- Təhsil və peşə seçilməsi psixologiyası
- Əməyin humanizm psixologiyası
- ✓ Sosial həvəsləndirmə

23. Hüquqi metodların növlərindən biri yanlış göstərilmişdir.

- mülki hüquq
- ✓ kommersiya hüququ
- inzibati hüquq
- əmək hüququ
- maliyyə hüququ

24. Sosial təsir vasitələrinə aid olmayan variantı göstərin .

- Əmək kollektivnin birləşdirilməsinə təsir edən metodlar
- ✓ Əmək münasibətlərinin hüquqi tərəflərinin öyrənilməsi
- Qabaqcıl təcrübə və yeniliklərin genişləndirilməsi
- Təcrübə mübadiləsi
- Sosial həvəsləndirmə

25. Planlaşdırma funksiyasının mahiyyətini hansı yanaşma düzgün ifadə edir:

- planlaşdırma -təşkilatın məqsədlərinə nail olmaq vasitəsidir
- planlaşdırma - təşkilatın strategiyasını müəyyənləşdirən bir prosesdir
- ✓ planlaşdırma - təşkilatın qarşısına qoyduğu məqsədə çatmaq yollarını və vasitələrini birləşdirən prosesi əks etdirir
- planlaşdırma - plan göstəriciləri və standartlardan kənarlaşmaları müəyyənləşdirən bir prosesdir
- planlaşdırma-idarəetmə obyektinə təsir üsuludur

26. Missiyanın mahiyyətini hansı sual doğru ifadə edir?

- biz nəyə nail olmaq istəyirik
- konkret olaraq nə istehsal etmək istəyirik
- konkret olaraq nəyi yerinə yetirmək lazımdır
- ✓ biz etdiyimiz işi nə üçün edirik
- biz hara doğru hərəkət edirik

27. Hansı variant planlaşdırma strategiyası üzrə qərarlara aiddir?

- planlaşdırma - - təşkilatın məqsədlərinə nail olmaq vasitəsidir
- ✓ planlaşdırma - təşkilatın qarşısına qoyduğu məqsədə çatmaq yollarını və vasitələrini birləşdirən prosesi əks etdirir
- planlaşdırma - plan göstəriciləri və standartlardan kənarlaşmaları müəyyənləşdirən bir prosesdir
- planlaşdırma - təşkilatın strategiyasını müəyyənləşdirən bir prosesdir
- planlaşdırma-i idarəetmə obyektinə təsir üsuludur

28. Planlaşdırma funksiyasının mahiyyətini hansı yanaşma düzgün ifadə edir:

- ✓ planlaşdırma - təşkilatın qarşısına qoyduğu məqsədə çatmaq yollarını və vasitələrini birləşdirən prosesi əks etdirir
- planlaşdırma - plan göstəriciləri və standartlardan kənarlaşmaları müəyyənləşdirən bir prosesdir
- planlaşdırma-i idarəetmə obyektinə təsir üsuludur
- planlaşdırma - - təşkilatın məqsədlərinə nail olmaq vasitəsidir
- planlaşdırma - təşkilatın strategiyasını müəyyənləşdirən bir prosesdir

29. Hansı variant planlaşdırma strategiyası üzrə qərarlara aiddir?

- təşkilatın filialının və ya qız firmasının açılması
- işçilərin ixtisasının təkmilləşdirilməsi
- təşkilatın xidmət və bölmələrinin işinin qiymətləndirilməsi
- ✓ məhsulun reallaşdırılması planının təsdiq olunması
- təşkilatın strukturunun formalaşdırılması

30. Strateji planlaşdırma prosesinin modelində mövcud olmayan mərhələ hansıdır?

- strateji alternativlərin təhlili
- strategiyanın seçilməsi

- ✓ təşkilati strukturun seçilməsi və planlaşdırılması
- təşkilatın məqsədinin müəyyənləşdirilməsi
- ətraf mühitin təhlili və qiymətləndirilməsi

31. Strateji məqsəd və vəzifələrə nail olmaq yolunda aralıq məqsədin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutan planlaşdırma növü hansıdır?

- strateji planlaşdırma
- Riyazi planlaşdırma
- ✓ taktiki planlaşdırma
- biznes planlaşdırma
- operativ planlaşdırma

32. Hansı variant təşkilatda planlaşdırmanın olmaması nəticəsində yaranmış çətinliklərə aid edilə bilməz?

- ✓ təşkilatda kadr axıcılığının səviyyəsi yüksəlir
- təşkilatın fəaliyyət səmərəliliyi aşağı düşür
- təşkilat üzvləri qoyulmuş məqsəd və vəzifələri başa düşmür
- təşkilat bazar orientiri itirir, belə ki, yalnız qısa müddətli məqsədləri əsas götürür və baş verən hadisələrin dərin kökünü dərk edə bilmir
- cari fəaliyyət strateji fəaliyyətə üzvi şəkildə əlaqələndirilə bilinmir

33. Təsərrüfatçılığın mərkəzləşdirilmiş plan sisteminin devizi nədir?

- plan-sistemdir
- ✓ plan-qanundur
- plan-strategiyadır
- plan-taktikadır

34. Qeyd edilən yanaşmalar içərisində hansı məqsəd kriteriyasına aid edilə bilməz?

- Məqsədlər aydın olmalıdır
- Məqsədlər real olmalıdır
- Məqsədlər konkret olmalıdır
- ✓ Məqsədlər kəmiyyətcə ifadə olunmalıdır
- Məqsədlərin ifadə olunmasında semantik maneə olmamalıdır

35. Marketing funksiyası tədqiq edilərkən təhlil ediləsi funksiyalar içərisində aşağıda göstərilənlərdən biri səhvdir.

- Bazar payı və rəqabətqabiliyyətliliyi
- Mənfəət
- Satış, reklam və əmtəələrin irəlilədilməsi
- Demografik bazar statistikas
- ✓ İstehsal xərcləri

36. Daxili mühitin tədqiqi aşağıdakı funksiyaların təhlilini nəzərdə tutur. Səhv variantı göstərin.

- İnsan resursları
- ✓ İstehlakçılar
- Marketing
- Maliyyə
- Əməliyyat

37. Qeyd edilən variantlar içərisində hansı planlaşdırma prosesi çərçivəsində idarəçilik fəaliyyətinin funksiyalarına aid deyildir?

- xarici mühitə adaptasiya
- resursların bölüşdürülməsi
- daxili koordinasiya
- təşkilati strategiyanın dərk edilməsi
- ✓ xarici koordinasiya

38. Səlahiyyətlərin könüllü olaraq təbəçilikdə olan işçilərə verilməsini sürətləndirmək və genişləndirmək üçün idarəetmə təcrübəsində aşağıdakılardan hansı variantı tətbiq etmək məqsədə uyğun deyildir?
- qayda müəyyən etmək
  - işçilərdə motivasiya yaratmaq
  - öz səlahiyyətləri daxilində əlavə funksiyaların yerinə yetirilməsini qəbul edən və onların reallaşdırılması üçün məsuliyyət daşımağa hazır olan işçiləri stimullaşdırmaq
  - bölmə rəhbərlərinə və icraya məsul olan şəxslərə öz səlahiyyətləri daxilində qərar qəbul etmək və sənədləri imzalamaq hüquqları vermək
  - ✓ ixtisarlara aparmaq
39. Biznes-planın əsas məqsədləri hansılardır?
- İnvestisiyalar cəlb etmək
  - ✓ Kreditlərin cəlb edilməsi, fəaliyyətin genişləndirilməsi
  - Birgə müəssisələrin yaradılması
  - Yeni məhsulun istehsalı
  - İstehsalın genişləndirilməsi
40. Qeyd edilən yanaşmalar içərisində hansı məqsəd kriteriyasına aid edilə bilməz?
- Məqsədlərin ifadə olunmasında semantik maneə olmamalıdır
  - Məqsədlər aydın olmalıdır
  - ✓ Məqsədlər kəmiyyətcə ifadə olunmalıdır
  - Məqsədlər konkret olmalıdır
  - Məqsədlər real olmalıdır
41. Məqsədlərin strateji idarəetmə prosesinin əhəmiyyətli hissəsinə çevrilməsi üçün yuxarı rəhbərlik bəzi addımlar atmalıdır. Hansı addım bu halda yanlışdır?
- məqsədlər haqda informasiya verməlidir
  - məqsədlər real olmalıdır
  - ✓ məqsədləri vaxtaşırı olaraq dəyişdirməlidir
  - məqsədlər düzgün ifadə olunmalıdır
  - onların həyata keçməsinə bütün təşkilatda stimullaşdırmalıdır
42. Aşağıdakılardan hansı variantda işin təşkilinin birinci mərhələsi düzgün qeyd olunub.
- İşin təhlili
  - Ekspertlərin cəlb olunması
  - İşin planlaşdırılması
  - ✓ İşin bölüşdürülməsi
  - İcra nəzarət
43. Biznes-planın strukturu hansı əsas elementlərdən ibarətdir?
- ✓ Maliyyə planı, istehsal planı, marketinq planı, HRM planı, texnologiya planı
  - Texnologiya planı, HRM planı, investisiya planı
  - Maliyyə planı, istehsal, büdcə, HRM planı, texnologiya planı
  - Maliyyə planı, istehsal planı, texnologiya planı, keyfiyyət planı, investisiya planı
  - Maliyyə planı, istehsal planı, texnologiya planı
44. İqtisadiyyatın istehsal-təsərrüfat həlqələrində baş verən əmək bölgüsündən asılı olaraq ixtisaslaşdırmanın aşağıdakı növlərindən hansı düzgün qeyd edilməmişdir?
- Firmadaxili
  - Sahələr arası
  - Bölmədaxili
  - Sahə daxili
  - ✓ Firmalar arası

45. Təşkilətmə menecmentin neçənci funksiyasıdır?
- 6-cı
  - 1-ci
  - √ 2-ci
  - 5-ci
  - 4-cü
46. İdarəetmədə ixtisaslaşdırmanın neçə növü vardır?
- 2
  - 3
  - 6
  - 4
  - √ 5
47. İqtisadiyyatın istehsal- təsərrüfat həlqələrində baş verən əmək bölgüsündən asılı olaraq ixtisaslaşmanın növləri fərqləndirilir. Səhv variantı göstərin.
- sahələrarası
  - √ iş yerlərarası
  - bölmədaxili
  - sahədaxili
  - firmadaxili
48. İxtisaslaşdırmanın iqtisadi effektivliyi görülməyən bütün tədbirlər üzrə iqtisadiyyatın maraqları nəzərə alınmaqla idarəetmənin bütün səviyyələrində müəyyən edilir və aşağıdakılarla xarakterizə olunur. Bunlardan hansı düzgün deyildir ?
- √ Yeni ixtisaslı kadrların cəlb edilməsi
  - İstehsala çəkilən cari xərclərə qənaət və məhsulların istehlakçılara çatdırılması
  - Kapital qoyuluşuna qənaət edilməsi
  - Ümumi iqtisadi effektivliyə nail olunması
  - Kapital məsrəflərinin sürətlə özünü ödəməsilə
49. İşin təşkilində olan mərhələlərə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?
- işin bölüşdürülməsi
  - √ əmək bölgüsü
  - İşin əlaqələndirilməsi
  - vəzifələrin qruplaşdırılması
  - işin koordinasiyası
50. İdarəetmənin təşkilətmə funksiyasının mahiyyətini özündə əks etdirməyən yanaşma hansıdır?
- √ Hər hansı bir dövr üçün nəzərdə tutulan obyektin real vəziyyətinin qiymətləndirilməsi, aşkara çıxarılmasının təşkili
  - İstehsal və əmək prosesinin təşkili məsələləri
  - İdarəetmə sisteminin özünün təşkili
  - Mövcud əmək kooperasiyası əsasında işçilərin idarəetmə bölmələri, istehsal sahələri üzrə yerləşdirilməsinin təşkili
  - İdarəedən və idarəolunan sistemlər arasındakı informasiya mübadiləsinin, əks və bir başa əlaqələrinin təşkili
51. Amerika Marketing Assosiyasiyası nə zaman yaranmışdır?
- 1920-ci ildə
  - 1932-ci ildə
  - 1930-cu ildə
  - 1928-ci ildə
  - √ 1926-cı ildə
52. Məhsul üzrə marketing proqramı əsasında yeni məmulatın istehsalatda tətbiqi haqqında qərar qəbul edilərkən aşağıdakı variantlardan hansı düz deyildir?

- yeniliklərin kommersiya cəhətdən əsaslandırılması
- yeniliklərin iqtisadi baxımdan əsaslandırılması
- yeniliyin patent müdafiəsinin təmin edilməsi
- firmanın istehsal imkanlarının artırılması
- ✓ yeni məhsulun mənimsənilməsi müddəti və onunla bazara çıxmaq

53. Tələbat nədir?

- İnsanın nəyisə çatışmadığını duymaq hissidir
- Tələbat-iqtisadi kateqoriyadır
- Ödənilməsi mümkün olmayan ehtiyacdır
- Alıcılıq qabiliyyəti ilə möhkəmləndirilmiş ehtiyacdır
- ✓ Fərdin şəxsiyyəti və mədəni səviyyəsinə müvafiq olaraq özünəməxsus formaya düşən ehtiyacdır

54. Yalnız istehsalçının marağına yönəlmiş marketing konsepsiyası hansıdır?

- sosial- etik konsepsiya
- reklam və satışın həvəsləndirilməsi
- qarşılıqlı təsir marketingi
- əmtəənin təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- ✓ istehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası

55. əmtəənin təkmilləşdirilməsi konsepsiyasından uğurla istifadə edən sahibkar kim olmuşdur?

- Frederik Teylor
- Anri Fayol
- ✓ Alfred Stoun
- Henri Ford
- Abraam Maslou

56. Başlıca ideyası cəmiyyətin tələblərini nəzərə almaqla istehlakçılara lazım olan istehsal edirəm olan marketing konsepsiyasının adı nədir?

- ✓ sosial- etik konsepsiya
- qarşılıqlı təsir marketingi
- əmtəənin təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- istehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- reklam və satışın həvəsləndirilməsi

57. Marketing sahəsində müttəxəssis necə adlanır?

- Menecer
- ✓ Marketoloq
- Konfliktoloq
- Sahibkar
- Reklamçı

58. Başlıca ideyası bacardığını istehsal edirəm olan marketing konsepsiyasının adı nədir?

- qarşılıqlı təsir marketingi
- reklam və satışın həvəsləndirilməsi
- sosial- etik konsepsiya
- ✓ istehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- əmtəənin təkmilləşdirilməsi konsepsiyası

59. Qeyd edilənlərdən birinin H.Fordla əlaqəsi yoxdur.

- 5\$-lıq iş günü onun adı ilə bağlıdır
- 8 saatlıq iş gününə keçid onun adı ilə bağlıdır

- “İstehsalın təkmilləşdirilməsi” konsepsiyasının müəllifidir
- ✓ 1927-ci ildə “T” model avtomobili ilə bazarı tutaraq uğur qazandı

60. Qeyd edilənlərdən biri marketinq konsepsiyalarına aid deyildir.

- menecment konsepsiyası
- istehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- əmtəənin təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- ✓ marketinq konsepsiyası
- reklam və satışın həvəsləndirilməsi konsepsiyası

61. Marketinq dedikdə- ehtiyacların və tələbatların mübadilə vasitəsilə ödənilməsinə yönəldilmiş insan fəaliyyəti növüdür. Bu tərif kim tərəfindən verilmişdir?

- ✓ F.Kotler
- A.Maslou
- H.Qant
- M.Follet
- F.Teylor

62. H.Ford ona uğur gətirmiş hansı marketinq konsepsiyasının müəllifidir?

- ✓ “İstehsalın təkmilləşdirilməsi”
- “qarşılıqlı təsir”
- “əmtəənin təkmilləşdirilməsi”
- “sosial-etik”
- “reklam və satışın həvəsləndirilməsi”

63. Marketinqdə 4 p nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- P.Druker
- F.Kotler
- ✓ C.Makkartni
- H.Ford
- T.Levit

64. Təşkilati idarəetmə nədir?

- İdarəetmə funksiyası
- Resursların bölüşdürülməsi
- Texnoloji proseslərinin idarə edilməsi
- ✓ İnsanların idarə edilməsi
- İstehsalat proseslərinin idarə edilməsi

65. Menecerin əməyinin məhsulu nədir?

- Planlaşdırma, naliyyət
- ✓ Yerinə yetirilmiş funksiya, həll edilmiş məsələ, idarəetmə qərarı
- Həll edilmiş məsələ, hazır məhsul
- İdarəetmə qərarı, hazır məhsul, həll edilmiş məsələ
- Sadalananların hamısı

66. İstehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyasının təkamül illəri hansı variantda düzgün göstərilmişdir?

- 1930-1950
- 1980-1995
- 1960-1980
- 1720-1860
- ✓ 1860-1920

67. Qeyd edilənlərdən biri marketinqin növlərinə aid deyildir?

- demarketing
- kompleks marketing
- konversiyon marketing
- stimullaşdırıcı marketing
- ✓ təşkiləddici marketing

68. Əmtənin təkmilləşdirilməsi konsepsiyasının təkamül illəri hansı variantda düzgün göstərilmişdir?

- 1980-1995
- 1860-1920
- ✓ 1920-1930
- 1930-1950
- 1960-1980

69. Reklam və satışın stimullaşdırılması konsepsiyasının təkamül illəri hansı variantda düzgün göstərilmişdir?

- 1980-1995
- 1860-1920
- 1920-1930
- ✓ 1930-1950
- 1960-1980

70. Qeyd edilənlərdən biri marketinqin prinsiplərinə aid deyildir.

- ✓ səyləri firmanın istehsal- ixrac fəaliyyətinin aralıq nəticələrinə yönəltmək lazımdır
- qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün program-məqsədli metod və kompleks yanaşmadan istifadə etmək lazımdır
- yalnız istehlakçıya lazım olanı istehsal etmək
- bazara əmtəə və xidmətlərin təklifi ilə deyil, istehlakçıların problemlərinin həlli vasitələri ilə çıxmaq lazımdır
- ehtiyac və tələbatları tədqiq etdikdən sonra əmtəələrin istehsalını təşkil etmək lazımdır

71. Strateji planlaşdırma prosesi daxil edir:

- Xarici mühitin qiymətləndirilməsi və təhlili
- Strategiyanın qiymətləndirilməsi və seçimi
- ✓ Missiya
- Məqsədlər

72. İxtisar strategiyası üçün hansı yanaşma xarakterikdir?

- məqsədlər dəyişməz qalır
- keçmişdə nail olunmuş səviyyədən daha yuxarı məqsədlərin qoyulması xarakterikdir
- məqsədlər tez-tez dəyişikliyə uğrayır
- ✓ keçmişdə nail olunmuş səviyyədən daha aşağı məqsədlərin qoyulması xarakterikdir
- keçmişdə nail olunmuş səviyyədən fərqli məqsədlərin qoyulması xarakterikdir

73. M. Porterin sahədə rəqabəti müəyyən edən 5 əsas qüvvəsinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- Yeni rəqiblərin çıxması, dövlət siyasəti
- Yeni rəqiblərin çıxması, texnoloji çətinlik
- ✓ Yeni rəqiblərin çıxması, əvəzedici məhsulların çıxması
- Yeni rəqiblərin çıxması
- Əvəzedici məhsulların çıxması, dövlət siyasəti

74. İxtisar alternativləri çərçivəsində hansı variant ola bilməz?

- artığın kəsilməsi
- ixtisar və oriyentasiyanın dəyişməsi
- ləğvetmə

✓ uyğunlaşdırma

75. Təşkilatın strateji vəziyyətinin qiymətləndirilməsi prosesinə aid deyildir:

- tsiklin məntiqi sonluğu kimi ssenarinin layihələşdirilməsi
- planlaşdırılmış vəziyyətdən kənarlaşmaların təhlili
- Təşkilatın müasir durumunun təhlil edilməsi
- təşkilatın müasir durumu haqqında informasiya yığılması
- ✓ qiymətləndirmə metodlarının işlənilib hazırlanması

76. Məhdud artım strategiyasından hansı hallarda istifadə olunur?

- təşkilatın artım potensialı olmadıqda
- təşkilatda problem yarandıqda
- resurs çatışmazlığı olduqda
- ✓ təşkilatın inkişafı və rentabelliği rəhbərliyi qane edirsə
- təşkilat böhranlı vəziyyətdə olduqda

77. Strateji menecment nədən başlayır?

- Taktiki məqsədlərin müəyyən edilməsindən
- Strateji məqsədlərin müəyyən edilməsindən
- Strateji alternativlərin müəyyən edilməsindən
- ✓ Təşkilatın gələcəyinə dair baxışın müəyyən edilməsindən
- Təşkilatın missiyasının (niyyətinin) müəyyən edilməsindən

78. Biznes səviyyəli strategiyaların hansı növləri vardır?

- Biznes-plan
- Taktiki
- Strateji
- Şaquli, üfuqi
- ✓ Aşağı qiymətlər, differensasiya, təmərküzləşmə

79. Stratejiya strukturu müəyyən edir konsepsiyanın müəllifi kimidir?

- H. Minstberq
- A.Maslou
- ✓ A. Çandler
- İ. Ansoff
- F. Kotler

80. Strateji menecmentlə hansı idarəetmə səviyyəsində daha çox məşqul olur?

- Texniki səviyyədə
- İdarəçilik səviyyəsində
- Orta
- Aşağı
- ✓ Yuxarı

81. Boston konsaltinq şirkəti modelinin heyvanlarla əlaqəsi necədir?

- ✓ Bazarın seqmentləşdirilməsi üçün məcazi modellər kimi istifadə edilir
- Demək olar ki,yoxdur
- Boston konsaltinq şirkəti modelinin heyvanlarla əlaqəsi necədir?
- Heç bir əlaqəsi yoxdur
- Onların davranışını modelləşdirir
- Onlar üçün əmtəə hazırlanması strategiyasıdır

82. SWOT təhlilin məqsədi nədir?

- Bazarı seqmentləşdirmək
- Maliyyə durumunu tənzimləmək
- Biznes strategiyasının hazırlanması
- ✓ Daxili zəiflik və üstünlüklərin, xarici imkan və təhlükələrin müəyyən edilməsi
- Texnoloji strategiyanın hazırlanması

83. M. Porterin strateji menecmentə daxil etdiyi model necə adlanır?

- ✓ Rəqabət üstünlükləri modeli
- Heç biri
- Deminq modeli
- GE modeli
- Boston konsaltinq modeli

84. Strateji menecment neçə ili əhatə edir?

- ✓ 10 ildən artıq
- 6 ayı
- 1 il
- 3 il
- 5 il

85. Hüquqi və yaxud fiziki şəxsi ödəmə qabiliyyətinin olmamasının məhkəmə tərəfindən təsdiq edilməsi necə adlanır?

- ödəmə qabiliyyətinin olmaması
- ✓ iflas
- sanasiya
- müflis
- ödəmə qabiliyyəti

86. Müəssisənin müflisləşməsinə doğru özünə biruzə verən birinci addım nə ola bilər?

- mənfəətin tamamilə kəsilməsi
- ✓ mənfəətin aşağı düşməsi
- mənfəətin çoxalması
- mənfəətin stabilləşməsi

87. Daxili mühit amilləri neçə yerə bölünür?

- 6
- 8
- ✓ 2
- 3
- 5

88. Firmanın müflisləşməsini göstərən ilkin əlamətlər arasında xüsusi yeri ... göstəricilərinin dəyişməsi tutur.

- ✓ maliyyə
- istehsal
- mühasibat
- gəlir
- mənfəət

89. Azərbaycan Respublikasının mövcud qanunvericiliyinə görə müəssisə cari öhdəliklər neçə ay ərzində yerinə yetirə bilmirsə, ona müflisləşmə prosedurası tətbiq edilməlidir?

- 12
- 6
- ✓ 3

- 9
- 10

90. Antiböhranlı idarəetməsi” anlayışına daxildir:

- √ Bunların hamısı
- Müflisləşmə
- İflas
- Sanasiya
- Müəssisələrin yenidən qurulması

91. Antiböhranlı idarəetmədə investisiya siyasətinin əsas metodları hansılardır?

- Qiymət və kredit
- Planlaşdırma
- Bütçə balansının müəyyən edilməsi
- √ Investisiyanın özünüödəmə müddətinin müəyyən edilməsi

92. Taktiki antiböhranlı investisiya siyasətinin vəzifəsi hansıdır?

- Yeni bazarlara çıxmaq
- Keyfiyyəti yaxşılaşdırmaq
- Yeni investisiyaları cəlb etmək
- Biznes-plan hazırlamaq
- √ Müəssisənin ödəmə qabiliyyətini gücləndirmək

93. Antiböhranlı idarəetmə texnologiyası nədən ibarətdir?

- İntestisiyaları cəlb etmək
- Tədiyyəqabiliyyətliliyini bərpa etmək
- Böhranı gücləndirmək
- √ Böhranı müəyyən etmək, profilaktikası, aradan qaldırılması
- Böhranı yumşaltmaq

94. Proqnozlaşdırılan səmərəliyə uyğun olaraq qərarların hansı növləri vardır?

- √ Ordinar, asinergetik və sinergetik
- Ordinar, inert və sinergetik
- Ordinar, inert, asineretik
- Ginergetik, bisinergetik və asinergetik
- Ordinar, rasionall və sinergetik

95. İdarəetmə qərarlarının əsas fərqləndirici xüsusiyyətləri hansılardır?

- Məqsəd, Nəticə, Məsuliyyət, Əmək bölgüsü
- Məqsəd, Vəzifə, Peşəkarlıq
- √ Məqsəd, Nəticə, Əmək bölgüsü, Peşəkarlıq
- Məqsəd, Məsuliyyət, Peşəkarlıq
- Nəticə, məsuliyyət, işgüzarlıq

96. Qərar nədir?

- Qərar - insanı hər hansı bir nəticəyə gətirib çıxarır
- Qərar-təsir üsuludur
- Qərar – insanın təfəkkür fəaliyyətinin nəticəsidir
- Qərar – insan əqlinin məhsuludur
- √ Qərar – insanın təfəkkür fəaliyyətinin nəticəsi olub, onu hər hansı bir nəticəyə və ya tələb edilən fəaliyyətə gətirib çıxarır

97. Asinergetik qərarlar nədir?

- Risk şəraitində qəbul edilən qərardır
- Nəticə vahidinə resursların sərfi səmərəliliyini normalara uyğun saxlayır
- Nəticə vahidinə resursların sərfi səmərəliliyini kəskin artırır
- ✓ Əməliyyatların və sistemin effektivliyini aşağı salır
- Təsadüfən qəbul olunan qərarlardır

98. Rasional qərarlar nədir?

- Keçmiş təcrübəyə əsaslanır
- Kollegial şəkildə qəbul olunan qərarlardır
- Ehtiyatlı axtarışın nəticəsidir
- ✓ Belə qərarlar keçmiş təcrübədən asılı olmayıb, obyektiv analitik proses vasitəsi ilə əsaslandırılır
- Risk şəraitində qəbul edilən qərarlardır

99. İmpulsiv qərarlar nədir?

- Ani qəbul edilən qərarlardır
- Konkret problemin həllinin başa düşülməsi və ya dərk edilməsidir
- ✓ Belə qərarların müəllifləri çoxlu sayda ideyalar yaradırlar, lakin onları yoxlaya bilmirlər. Buna görə də belə qərarlar çox vaxt tam reallaşmır
- Belə qərarlar real vəziyyətin təhlili əsasında qəbul edilir və tam reallaşdır
- Belə qərarlar keçmiş təcrübəyə əsasla

100. İnsayt qərarlar nədir?

- Gecikmiş qərarlardır
- Kompüter şirkətlərində qəbul edilən qərardır
- İri şirkətlərdə qəbul edilən qərardır
- ✓ Konkret problemin həllinin başa düşülməsi və ya dərk edilməsidir
- Saytlarla bağlı qərardır

101. İdarəetmə qərarlarının əsas növləri hansılardır?

- İnsayt, qeyri-ordinar
- İntuitiv, inert və insayt
- İntert, ordinar və mülahizələrə əsaslanan
- İntuitiv, inert, insayt və ordinar
- ✓ İntuitiv, insayt və mülahizələrə əsaslanan

102. Aşağıdakı qərarlardan hansı əlverişli nəticələrin yaranmasına səbəb olmur?

- perspektiv qərarlar
- operativ qərarlar
- intuitiv qərarlar
- strateji qərarlar
- ✓ qeyri-sabit qərarlar

103. İdarəetmə əməyinin xarakteristikası aşağıdakı elementlərlə aparılır

- idarəetmə əməyinin məhsulu
- İdarəetmə əməyinin predmeti
- İdarəetmə əməyinin subyekti
- İdarəetmə əməyinin obyektı
- ✓ İdarəetmə əməyinin tarixi

104. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsinin kəmiyyət metodlarına hansı metod aid deyildir?

- oyunlar nəzəriyyəsi
- xətti modelləşdirmə
- dinamik proqramlaşdırma

- √ yapon dairəvi sistemi olan” kinqise”
- ehtimal və statistik modellər

105. Qərarların qəbul edilməsi metodlarına aid olmayan variantı göstərin.

- Qeyri-formal metodlar
- Kəmiyyət metodları
- “Beyin həmləsi”
- √ Keyfiyyət metodları
- Kollektiv metodlar

106. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi mərhələlərinə aid olmayan variantı seçin.

- √ Təhlükənin müəyyən olunması
- Qərarların icraçılara çatdırılması
- Məhdudiyətlərin müəyyən olunması
- Problemin qoyuluşu
- Qərar alternativlərinin müəyyən olunması

107. İdarəetmə qərarlarının effektiv olması üçün bir sıra faktorlar nəzərə alınmalıdır. Yanlış variantı göstərin.

- Qərarların qəbulunda mərkəzləşdirmə
- Qərarların qəbul olunmasında birbaşa horizontal əlaqələrdən istifadə olunması
- Qərarların qəbul olunmasında iyerarxiya
- Məqsədli çoxfunksional qruplardan istifadə olunması
- √ Qərarların qəbulunda qeyri-mərkəzləşmə

108. Model nədir?

- Model-onun qısaca təsviridir
- Model-inikasdır
- Model- əşyanın virtual təsviridir
- √ Model-obyektin, sitemin və ya ideyanın, tamın özündən bir qədər fərqlənən formada təsvir edilməsidir
- Model-təqribi təsvirdir

109. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi prosesinə təsir göstərən amillərə aid olmayan variantı göstərin

- Zaman və dəyişən mühit
- √ Texnika və texnologiya
- İnformasiya məhdudiyətləri
- Rəhbərin şəxsi dəyərləri
- Qərarın qəbul edilməsi şəraiti

110. Qərarlar dörd əsas meyara görə qruplaşdırılır. Səhv variantı göstərin.

- Sistemlilik
- √ Situasiyalılıq
- Müstəqillik
- Tabeçilik
- İyerarxiya

111. Təbii işsizlik səviyyəsi (norması) dedikdə hansı variant başa düşülür?

- √ işçi qüvvəsinin təklifi ona olan tələbi üstələdikdə
- işçi qüvvəsinə tələb olmadıqda
- işsizliyin normal səviyyəsi
- işçi qüvvəsinin təklifi ona olan tələbə bərabər olduqda

112. Tam məşğulluq dedikdə hansı variant başa düşülür?

- işsizlik səviyyəsinin minimuma endirilməsi
- işçi əllərinə tələb olan təklifdən az olduqda
- işçi əllərinə olan tələb onun təklifindən üstün olduqda
- ✓ işçi əllərinə olan tələb onun təklifinə bərabər olduqda
- bütün əmək qabiliyyətli əhalinin iş yerləri ilə təmin olunması

113. Heyətin planlaşdırılması və marketinqi altsisteminin funksiyalarına aid olmayan variantı göstərin.

- Kadr siyasəti və heyətin idarəedilməsi strateqiyasının işlənilib hazırlanması
- Əmək bazarının təhlili
- ✓ Sosial münaqişə və streslərin idarə edilməsi
- Kadr potensialının təhlili
- Kadr planlaşdırmasının təşkili

114. Münaqişənin pozitiv funksiyalarına aid deyildir

- informasiya mənbəyi rolunu oynayır
- insanlarda ifrat itaətkarlıq sindromunu aradan qaldırır
- ✓ informasi mübadiləsinin keyfiyyətini yaxşılaşdırmır
- kollektiv üzvlərinin həmrəyliyinə yüksəldir
- inkişafa stimül yaradır

115. Verilmiş variantlardan biri münaqişənin səbəblərindən biri deyildir

- təşkilati quruluşun müasir tələblərə uyğun gəlməməsi
- işçilərin peşəkarlıqlarının müxtəlif olmaları və bu baxımdan da onların müxtəlif həcmdə işlə yüklənməsi
- resurs məhdudluğu
- rəhbərin ədalətsiz mövqeyi
- ✓ ideya məhdudluğu

116. Sosial-psixoloji münaqişələr:

- ✓ sosial gərginlikdən yaranır
- maddi çətinliklərdən yaranır
- stresslərdən yaranır
- siyasi dünyagörüşündən yaranır
- iqtisadi çətinliklərdən yaranır

117. Səlahiyyətlərin ötürülməsi əsaslanır:

- ✓ rəhbərliyin tabeçilikdə olanlara inamına
- əməyə görə mükafatlandırmaya
- kadr axıcılığının azaldılmasına
- istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə
- işçilərin identifikasiyasına

118. Münaqişənin formulasını aşağıdakı kimi ifadə edə bilərik-münaqişə=münaqişə vəziyyəti+.....

- loyallıq
- işgüzarlıq
- gərginlik
- ✓ insident
- peşəkarlıq

119. Kollektivin mütəşəkkilliyinin psixoloji amili nədir ?

- kollektivin dağınıqlığı
- kollektivdə həmrəyliyin olmaması
- ✓ kollektiv üzvlərinin bir-birinə uyğunluğu

- sosial gərginlik
- sosial-psixoloji əlaqələrin inkişaf etməməsi

120. Aşağıdakılardan hansı münafişələrin növlərinə aid deyildir

- konstruktiv və qeyri- konstruktiv
- qruplararası, qrupdaxili şəxslərarası
- ✓ formal və qeyri-formal
- açıq və gizli
- şaqulu və üfüqi

121. Heyətin idarə edilməsi və uçotu altsisteminin vəzifələrinə aid olmayan variantı göstərin.

- ✓ kadr potensialının təhlili
- kargüzarlıq təminatı
- heyətin seçiminin təhlili
- müsahibənin təşkili
- heyətin muzzla qəbulunun təşkili

122. Sosial inkişafın idarə edilməsi alt sisteminin vəzifələrinə aid deyildir?

- fiziki və mənəvi tərbiyənin inkişafı
- sağlamlığın və istirahətin qorunmasının təminatı
- Mənzil-kommunal xidmətinin idarə olunmasını
- ✓ əmək haqqının ödənilməsi sisteminin işlənilib hazırlanması
- sosial sığortanın təşkili

123. Təşkilati strukturun idarə edilməsinin inkişafı alt sisteminin vəzifələrinə aid olmayan variantı göstərin.

- İşdə meydana çıxan təşkilati-struktur mürəkkəblərlərinin təhlili
- ✓ Heyətin elmi-texniki məlumatla təmini
- Ştat cədvəlinin işlənilib hazırlanması
- İdarəetmənin təşkilatı strukturunun formalaşdırılması
- Yeni təşkilatı strukturun planlaşdırılması

124. əmək münasibətlərinin idarə edilməsi altsisteminin vəzifələrinə aid deyildir?

- istehsalatda münafişələrin idarə edilməsi
- təşkilatda streslərin idarə edilməsi
- şəxsi və qrup halında münasibətlərin nizama salınması və təhlili
- ✓ əməyin psixo-fiziologiyası və erqonomikasına olan tələblərə riayət edilməsi
- sosial psixoloji müayinə

125. Hansı variantda kadr siyasətinin növlərinin düzgün təsnifləşdirilməsi göstərilmişdir?

- reaktiv, preventiv, açıq, qapalı
- passiv, aktiv, açıq, qapalı
- proqres, reqres, reaktiv, preventiv, açıq, qapalı
- ✓ passiv, aktiv, reaktiv, preventiv, açıq, qapalı

126. Marjinal işsizlik dedikdə hansı variant başa düşülür?

- hərbi sahədə ixtisarlara bağlı işsizlik formasıdır
- ✓ əhalinin zəif müdafiə olunmuş təbəqələrinin işsizliyidir
- yeni texnika və texnologiyaya keçid ilə bağlı işsizlik başa düşülür
- müflisləşmə ilə bağlı işsizlik formasıdır
- iqtisadiyyatın struktur dəyişiklikləri ilə bağlıdır

127. Münafişələrin əhəmiyyətini xarakterizə etmir:

- münaqişələr dialektik xarakter daşıyır
- √ münaqişələr sosial-iqtisadi rolu yerinə yetirir
- münaqişələr integrativ rol oynayır
- münaqişələr real mənafeələrin dərk olunmasına şərait yaradır
- münaqişələr ictimai problemlərin həllini stimullaşdırır

128. Münaqişələrin mənfi nəticələrinə aid deyildir

- kollektivdə iqtisadi xərclər yarana bilər
- emosional gənginlik yaranır
- √ ifrat itaətkar sindromu aradan qaldırıla bilər
- informasiya mübadiləsi zəifləyir
- münaqişə şleyfi yaranır

129. Münaqişə problemini təşkilatda tənzimləyən şəxs

- psixoloq
- mənəviyyat agentı
- marketoloq
- √ konfliktoloq
- astroloq

130. Münaqişə hansı xarakterə malik ola bilər?

- √ yaradıcı və dağıdıcı
- ümumi və xüsusi
- obyektiv və subyektiv
- açıq və bağlı
- konkret və mürəkkəb

131. Qeyd edilənlərdən biri münaqişənin növü deyildir

- qeyri-konstruktiv
- √ texnologiyalararası
- şəxsdaxili
- şəxslərarası
- konstruktiv

132. Hansı variantda münaqişələrin həll edilməsi metodları səhvdir

- pedaqoji
- √ texniki
- struktur
- inzibati
- şəxslərarası

133. İşçi karyerasının və xidməti-peşəkar irəliləmənin idarə edilməsi hansı varianta aiddir?

- √ heyətin idarə edilməsi texnologiyasına
- heyətin idarə edilməsi metodlarına
- heyətin idarə edilməsi metodologiyasına
- heyətin idarə edilməsi prinsiplərinə
- heyətin idarə edilməsi sisteminə

134. Heyətin idarə edilməsi konsepsiyasına aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- heyətin idarə edilməsi metodologiyasının işlənilib hazırlanması
- heyətin idarə edilməsi sisteminin formalaşması
- heyətin idarə edilməsi sisteminin formalaşması və inkişafı
- heyətin idarə edilməsi texnologiyasının işlənilib hazırlanması

✓ heyətə olan tələbatın hesablanması

135. Təşkilatda insanlara təsir göstərən üç əsas ümumiləşdirilmiş amil hansı variantda göstərilmişdir?

- təşkilatın iyerarxik quruluşu, mədəniyyət, texnologiya
- heyət, istehsal, bazar
- təşkilatın iyerarxiq quruluşu, informasiya, bazar
- informasiya, mədəniyyət, bazar
- ✓ təşkilatın iyerarxiq quruluşu, mədəniyyət, bazar

136. Heyətin idarə edilməsinin mahiyyətini düzgün ifadə edən yanaşma hansıdır?

- heyətin idarə edilməsi - təşkilatın kadr potensialının inkişafı üzrə tədbirləri əhatə edir
- heyətin idarə edilməsi - menecmentin bir qoludur
- heyətin idarə edilməsi - təşkilatın kadr potensialının normal fəaliyyət göstərməsi, düzgün qiymətləndirilməsi üçün şəraitin yaradılması üzrə bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan təşkilati-iqtisadi və sosial tədbirlər sistemidir
- heyətin idarə edilməsi - təşkilatın kadr potensialının cəlb edilməsi üzrə tədbirləri əhatə edir
- ✓ heyətin idarə edilməsi - təşkilatın kadr potensialının normal fəaliyyət göstərməsi, inkişafı və ondan səmərəli istifadə olunması üçün şəraitin yaradılması üzrə bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan təşkilati-iqtisadi və sosial tədbirlər sistemidir

137. İdarəetmə metodlarına aşağıdakı qruplardan aşağıdakı qruplardan hansılar daxil deyildir?

- idarəetmə
- psixoloji
- inandırma
- təhriketmə
- ✓ təsiretmə

138. İdarəetmə metodunun iqtisadi mahiyyətini düzgün izah edən variantı göstərin

- Metod-təşkilatın fəaliyyətinin əsas qayda və qanunauyğunluqlarıdır
- Metod-idarəetmə subyekti tərəfindən idarəetmə obyektinə məqsədyönlü təsirdir
- Metod-iqtisadi kateqoriyadır
- ✓ Metod- fənd, üsul və ya hər hansı idarəetmə, insan fəaliyyətinin fəndlərinin məcmusu, hər hansı məqsədə çatmaq imkanı, hər hansı vəzifənin, tapşırığın, sərəncamın, göstərişin, təlimatın həlli yolları və onların yerinə yetirilməsi vasitəsidir
- Metod- hər bir insana xas olan fəndlər və metodlar birliyədir

139. İnzibati-sərəncam metodunun aşağıdakı təsir vasitələrindən hansı yanlıqdır?

- təşkilati normalaşdırma
- sərəncamverici təsir
- inzibati-sərəncamverici təsir
- təşkilati planlaşdırma
- ✓ sosial-iqtisadi təsir

140. İdarəetmə metodlarının əsas ... istehsalın səmərəliliyini yüksəltməklə, idarəetmə komandalarının dürüst və vaxtında yerinə yetirilməsində maraq yaratmaq və onu inkişaf etdirməkdir. Bu cümləni tamamlayın

- məqsədi
- funksiyası
- mexanizmi
- ✓ vəzifəsi
- yeri və rolu

141. İnzibati metodun təşkilati – sərəncam təsiri vasitələrinə aid olmayan variantı göstərin:

- təlimat
- ✓ təsərrüfat hesabı
- əmr
- sərəncam
- yoxlama sistemi

142. İqtisadi metodun iqtisadi təsir vasitələrinə aid olmayan variantı tapın.

- ✓ sərəncam
- qiymət və kredit
- əmək haqqı və mükafatlandırma
- mənfəət və rentabellik
- planlaşdırma

143. İndividuumun fərdi idarəetmə obyektini kimi aşağıdakı sərbəstlik dərəcələrindən hansı daxil deyildir?

- məhdud sərbəstlik
- ✓ orta dərəcəli sərbəstlik
- hər biri
- yüksək dərəcəli sərbəstlik
- motivləşdirilmiş sərbəstlik

144. İctimai istehsalın hüquqi metodlarına aşağıdakılardan hansılar daxil deyildir?

- əmək-hüququ
- siyasi-hüquq
- ✓ ali-hüquq
- inzibati-hüquq
- mülki-hüquq

145. İşin təşkili neçə mərhələyə bölünür?

- 6
- 2
- 7
- ✓ 3
- 4

146. İdarəetmədə ixtisaslaşdırmanın neçə növü vardır?

- 4
- 3
- 2
- 6
- ✓ 5

147. İdarəetmənin təşkilat funksiyasının mahiyyətini özündə əks etdirməyən yanaşma hansıdır

- İdarəetmə sisteminin özünün təşkili
- İdarəetmədən və idarəolunan sistemlər arasındakı informasiya mübadiləsinin, əks və bir başa əlaqələrinin təşkili
- ✓ Hər hansı bir dövr üçün nəzərdə tutulan obyektin real vəziyyətinin qiymətləndirilməsi, aşkara çıxarılmasının təşkili
- Mövcud əmək kooperasiyası əsasında işçilərin idarəetmə bölmələri, istehsal sahələri üzrə yerləşdirilməsinin təşkili
- İstehsal və əmək prosesinin təşkili məsələləri

148. İşin təşkilində olan mərhələlərə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- ✓ əmək bölgüsü
- işin bölüşdürülməsi
- işin koordinasiyası
- vəzifələrin qruplaşdırılması
- İşin əlaqələndirilməsi

149. Təşkilat menecmentinin neçənci funksiyasıdır?

- ✓ 2-ci

- 6-ci
- 5-ci
- 4-cü
- 1-ci

"Antiböhranlı idarəetmə üzrə qərarın qəbul olunması vaxtına görə bölünür:

150.

- 1.Qabaqcadan hazırlanmış strategiya ilə idarəetmə
- 2.İdarəetmə subyektinin ilkin məlumatların toplanması
- 3.Cari qərarların qəbul edilməsi ilə antiböhranlı idarəetmə"

- √ 1,3
- 2, 3
- 1,2
- 3
- 2

151.

Antiböhranlı idarəetmə məfhumu özündə aşağıdakılardan hansını birləşdirmir?

- yenidən qurma
- sanasiya
- √ biznes-plan
- müflisləşmə
- iflas

152.

Antiböhranlı idarəetməsi” anlayışına daxil deyil:

- Sanasiya
- Müflisləşmə
- √ Qiymətdən düşmə
- İflas

153.

Müflisləşmə nədir?

- Müflisləşmə-təşkilatın yenidənqurulmasıdır
- √ Huquqi və ya fiziki şəxsin öz borc öhdəliklərini vaxtında ödəyə bilməməsinə müflisləşmə deyilir
- Huquqi və ya fiziki şəxsin öz borc öhdəliklərini vaxtında ödəyə bilməməsinin məhkəmə tərəfindən təsdiqlənməsi iflas adlanır
- Müflisləşmə-tədiyyəqabiliyyətinin bərpa olunmasıdır
- Müflisləşmə- bazar münasibətlətinin mühüm atributudur

154.

Heyətin antiböhranlı idarəetmə səviyyələri hansılardır?

- Yuxarı
- Şaquli və üfüqi
- √ Yuxarı, orta, aşağı
- Aşağı, orta
- Orta, yuxarı

155.

Heyətin antiböhranlı idarəetmədə prinsipləri hansılardır?

- Keyfiyyət, əməkdaşlıq
- Yenilik, stratejilik
- √ Sistemlilik, üfüqi əməkdaşlıq
- Keyfiyyət, rəqabət
- Rəqabət, yenilik

156.

Böhran təhlükəsinin öncədən görülməsi, onun simptomlarının təhlili, böhranın mənfi nəticələrinin azaldılması üzrə tədbirlər və onun amillərindən gələcək inkişaf üçün istifadə edilməsi məsələlərinin müəyyən formada qarşıya qoyulduğu idarəetmə adlanır

- Müflisləşmə proseduru
- İnhisarlaşma
- Defolt

- Embargo
- ✓ Antiböhranlı idarəetmə

157. Böhran söztünün mənası hansı variantda düzgün verilmişdir?

- dövriyyə
- Tarazlıq
- ✓ çıxış nöqtəsi
- səviyyə

158. Böhranların idarə olunmasında kobud səhvlər nəticəsində hər hansı təbiət hadisələri adlanır:

- Gözlənilən
- Əvvəlcədən deyilən
- ✓ Gözlənilməz
- Dərin
- Yüngül

159. Böyük həcmi və miqyası olan problemlər məxsusdur

- Subordinasiyaya
- ✓ Makroböhrana
- Reordinasiyaya
- İstehsala
- Amortizasiyaya

160. Bütün ictimai-iqtisadi sistemi əhatə edən böhranlar adlanırlar:

- Sanasiya
- İstehsal
- ✓ Ümumi
- Obyektiv
- Sərbəst

161. Öz borc öhdəliklərini ödəyə bilməyən təşkilatların fəaliyyəti hansı qanunla tənzimlənir?

- ✓ “Müflisləşmə haqqında Qanunla”
- “Dövlət sirri haqqında Qanunla”
- Mülki Məcəllə ilə
- Konstitusiyaya ilə
- “Korrupsiya haqqında Qanunla”

162. Müəssisələrin müflisləşməsinə təsir göstərən amillər neçə yerə bölünür?

- 9
- 6
- ✓ 2
- 4
- 8

163. “Qərar qəbul etmək” nə deməkdir?

- problemin ən effektiv həlli imkanlarını verən bir neçə alternativini bir-bir seçib ayırmaq
- mümkün alternativin seçilməsi haqqında sərəncam vermək
- ✓ konkret planın reallaşdırılması üçün sərəncamın verilməsi
- bütün mümkün alternativlərin bir-bir seçib ayırmaq

164. Qərarın işlənilib hazırlanması və onun yerinə yetirilməsinin təşkilinin ilk mərhələsi:

- ✓ Məqsədi anlama

- Vəziyyəti qiymətləndirmə
- Vaxtı hesablama
- Tabeçilikdə olanları istiqamətləndirmə
- Vaxtda qənaət

165. Qərarların qəbulu prosesində “beyin hücumu” hansı məqsədlə istifadə edilir?

- ✓ Alternativlərin aşkar edilməsi
- İneret qərarların təhlili
- Bütün iştirakçıların qərarların qəbulu prosesinə cəlb edilməsi
- Düşünmə prosesinin intensivləşdirilməsi
- Qeyristandart qərarların təhlili

166. Hamı tərəfindən başa düşülən qərar necə adlanır?

- Tarazlaşmış qərarlar
- İmpulsiv qərarlar
- İntuitiv qərarlar
- ✓ İnsayt qərarlar
- İneret qərarlar

167. Hansı yanaşma təşkilatın uğur qazanmasında məqsədə uyğun deyildir ?

- Yaşama (mövcud olma)
- Effektivlik
- Nəticəlik
- ✓ Ümumi nəticələrin çıxarılması
- Qəbul edilən qərarların praktiki reallaşması

168. Kollegial qərarların qəbulu nə ilə əlaqədardır

- işçilər arasında qarşılıqlı anlaşmanın təşkil ilə
- məsələlərin yalnız rəhbərlər tərəfindən həlli ilə
- işçilər arasında qarşılıqlı anlaşma ilə
- işçilər arasında qarşılıqlı münasibətlərin təşkili ilə
- ✓ səlahiyyətlərin ötürülməsi ilə

169. Qərar dedikdə nə başa düşülür?

- Qərar-alternativin seçilməsidir
- Qərar-idarəetmə prosedurasıdır
- Qərar-idarəetmə əməyinin xarakteristikalarından biridir
- Qərar-rəhbərin əməyinin məhsuludur
- ✓ Qərar-insanın və ya qrupun formalaşmış stiuasiya ilə əlaqədar bir neçə fəaliyyət variantından birinin (alternativin) seçilməsidir

170. Mülahizələrə əsaslanan qərarlar rasionel qərarlardan hansı xüsusiyyətinə görə fərqlənir ?

- Subyektinə görə
- Obyektivliyinə görə
- ✓ Keçmiş təcrübədən asılıdır
- Keçmiş təcrübədən asılı deyil
- Obyektinə görə

171. Orijinallıq müşahidə olunmayan, köhnə qərarların təkrarı kimi səslənən qərarlar adlanır

- İntuitiv qərarlar
- ✓ İneret qərarlar
- İmpulsiv qərarlar
- Tarazlaşmış qərarlar
- İnsayt qərarlar

172. Rasional qərarlar mülahizələrə əsaslanan qərarlardan hansı xüsusiyyətinə görə fərqlənir

- Keçmiş təcrübədən asılıdır
- Subyektinə görə
- Obyektinə görə
- ✓ Keçmiş təcrübədən asılı deyil
- Heç bir xüsusiyyətinə görə

173. Sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi sahəsində bələdiyyələrin qarşısında duran hansı vəzifələri aid etmək olar:

- Milli sənaye hesabları müxtəlif biznes vahidləri, hökumət, ev təsərrüfatları və xarici iqtisadi agentlər arasında alınmış və satılmış əmtələrin və xidmətlərin dəyərlərini müəyyənləşdirilməsi
- heç biri
- milli gəlir və milli məhsul hesabları iqtisadiyyatda reallaşdırılan əmtəə və xidmətlərin ümumi dəyərini cəmləşdirir və xalis gəlirin ev təsərrüfatları, hökumət, biznes və xarici iqtisadi agentlər tərəfindən bölüşdürülməsi
- ✓ iqtisadi inkişaf funksiyasının yerinə yetirilməsi ilə bağlı olan vəzifələr; sosial-mədəni, kommunal-məişət və həyati baxımından vacib digər xidmətlərə əhalinin tələbatının ödənilməsi ilə əlaqədar vəzifələr
- vəzifəsi mövcud ictimai rejimi və qaydaları qoruyub saxlamaq; rütbəyə müvafiq olaraq müntəzəm pullu mükafatlandırılma

174. Yerli özünüidarə orqanları tərəfindən sahibkarlığın inkişafına kömək bilavasitə hansı vasitələrlə həyata keçirilə bilər?

- vətəndaşların dövlətə vergi ödəmələri əvəzinə dövlətin səhmdar vətən-daşlara sosial minimum həcmindən az olmayaraq dividendlər ödəməsi ilə
- enerjinin alınması, saxlanması və ötürülməsi əsas etibarilə ənənəvi texnologiyaların istehsalın məhdudlaşdırılması ilə
- milli rifah, yaxud milli aktivlər hesabı ölkənin aktivlərinin və resurslarının təkrar istehsalını azalması ilə
- ✓ kreditləşdirmə və burada təminatçı kimi çıxış etmə; yeni iş yerlərinin açılmasına dotasiya
- heç biri

175. Azərbaycanda qanunverici dövlət hakimiyyəti hansı təşkilatda məxsusdur?

- Nazirlər kabinetində
- Prezident aparatında
- İcra hakimiyyəti
- Konstitusiya məhkəməsində
- ✓ Milli məclis

176. Şəhər tipli ərazidə səmərəli istehsalın əsas subyekti hansılardır?

- Müəssisə, beynəlxalq təşkilatlar, şəhər bələdiyyəsi
- Müəssisə, şəhər bələdiyyəsi
- Müəssisə, şəhər bələdiyyəsi, yerli əhali
- ✓ Müəssisə, şəhər icra hakimi, şəhər bələdiyyəsi
- Müəssisə, şəhər icra hakimi, beynəlxalq təşkilatlar

177. Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi hansı formalarda həyata keçirilir?

- ✓ Birbaşa və dolaylı, qarışıq
- Açıq və gizli
- Üfüqi şaquli
- Yerli və regional
- Qısamüddətli, strateji

178. Yerli özünü idarəetmənin hansı modelləri mövcuddur?

- ✓ İngilis- sakson və Fransız-kontinental modelləri
- Kanada və İngilis-Sakson modeli
- ABŞ və Fransız kontinental modeli
- İtaliya və ABŞ modeli

179. Dövlət idarəetməsi strukturunun üç əsas elementi hansılardır?

- Məhkəmə, nazirlər kabineti, prezident
- Qanunverici, icraedici, prezident
- ✓ Qanunverici, icraedici, məhkəmə
- Qanunverici, məhkəmə, qərarverən

180. Azərbaycanda özünüidarə qurumları hansı formalardan ibarətdir?

- ✓ Təşkilatların yerli bölmələri, yerli özünüidarələr
- Mərkəzi dövlət orqanlarının yerli idarələri, yerli özünüidarələr
- Beynəlxalq regional təşkilatlar
- Mərkəzi dövlət orqanlarının yerli idarələri
- Beynəlxalq regional təşkilatlar, yerli özünüidarələr

181. Şəhər tipli ərazidə səmərəli istehsalın əsas subyekti hansılardır?

- Müəssisə, beynəlxalq təşkilatlar, şəhər bələdiyyəsi
- Müəssisə, şəhər bələdiyyəsi
- ✓ Müəssisə, şəhər icra hakimi, şəhər bələdiyyəsi
- Müəssisə, şəhər bələdiyyəsi, yerli əhali
- Müəssisə, şəhər icra hakimi, beynəlxalq təşkilatlar

182. Yerli özünüidarə prosesində regionun iqtisadi potensialını qiymətləndirərkən aktual şəraitin təhlili hesabat formasına aid olan cəhət:

- biznes inkubatorlara yeni işə başlayan sahibkarlara, sənaye parklarında isə artıq fəaliyyətlərinin genişləndirilməsi üçün lazımi şərait yaradılması
- hər bir bələdiyyədə öz səlahiyyəti çərçivəsində vergi imtiyazına malik olan müəssisələr müəyyən vergilər ödənilməsindən azad olunur
- müəyyən əraziyə kapital qoyuluşu etməyə hazır olan müəssisələr reallaşdırdıqları investisiyalara görə dotasiyaların verilməsi
- ✓ maşınqayırma, yüngül sənaye, toxuculuq sənayesi, məişət xidməti, mənzil-kommunal xidməti və elmi-texniki sektor xüsusi tədqiq edilir
- ayrı-ayrı müəssisələrə kömək, maliyyələşmə mənbələrinin cəlb edilməsi

183. Yerli özünüidarə prosesində regionun iqtisadi potensialını qiymətləndirərkən hansı hesabat formaları hazırlana bilər ?

- aktual şəraitin təhlili
- ✓ hamısı
- investisiyaların dotasiya olunması
- bələdiyyə işinin konkret prioritetləri
- bələdiyyənin iqtisadi inkişaf konsepsiyasının hazırlanması

184. Sahibkarla bələdiyyə arasında qarşılıqlı münasibətləri təhlil edərkən aşağıdakılar haqqında konkret məlumatlar toplanılmalıdır:

- aybaay şəhərdə qeydiyyatda alınan müəssisələrin sayı
- ✓ hamısı
- bələdiyyə və ya yerli icra orqanı tərəfindən sahibkarların müraciətləri haqqında qərarların qəbul edilməsinin müddəti
- bələdiyyə orqanı ilə sahibkarlar arasında ünsiyyət zamanı təşəbbüsün kimin əlində olması
- qeydiyyatdan keçmiş müəssisələrin bələdiyyə orqanı ilə aktiv münasibətdə olanların sayı

185. Hansı vasitələrlə ərazidə yerləşən və bir və ya neçə sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr qrupuna güzəşt edilir?

- ✓ kreditləşdirmə və burada təminatçı kimi çıxış etmə; yeni iş yerlərinin açılmasına dotasiya
- milli rifah, yaxud milli aktivlər hesabı ölkənin aktivlərinin və resurslarının təkrar istehsalını azalması ilə milli rifah, yaxud milli aktivlər hesabı ölkənin aktivlərinin və resurslarının təkrar istehsalını azalması ilə
- heç biri
- vətəndaşların dövlətə vergi ödəmələri əvəzinə dövlətin səhmdar vətən-daşlara sosial minimum həcmindən az olmayaraq dividendlər ödəməsi ilə
- enerjinin alınması, saxlanması və ötürülməsi əsas etibarilə ənənəvi texnologiyaların istehsalını məhdudlaşdırılması ilə

186. Mənfəət qazanmaq məqsədilə yaradılan bələdiyyə müəssisələrinə daxildir:

- ✓ bələdiyyə banklarını, investisiya fondları

- heç biri
- bələdiyyə məktəbləri, əksər səhiyyə ocaqları
- rabitə və mənzil-kommunal təsərrüfatı sferasında fəaliyyət göstərən müəssisələri
- nəqliyyat, tikinti təsərrüfatı sferasında fəaliyyət göstərən müəssisələri

187. Sahibkarlığın inkişafı sferası baxımından bələdiyyənin həyata keçirdiyi ikinci funksiyaya aiddir:

- məşğulluğun inkişaf etdirilməsi
- əhalinin həyat tərzinin səviyyəsinin inkişaf etdirilməsi
- ✓ hamısı
- yeni istehsalatların yaradılması və mövcud olanların inkişaf etdirilməsi
- şəhər infrastrukturunun, hər şeydən əvvəl isə rabitə və kommunikasiyasının inkişaf etdirilməsi

188. Sahibkarlığın inkişafı sferası baxımından bələdiyyənin həyata keçirdiyi birinci funksiyasına aiddir

- ✓ enerji, su, qaz, istilik təchizatı, mənzil fondunun vəziyyəti və istismarının idarə edilməsi
- heç biri
- əhalinin həyat tərzinin səviyyəsini, məşğulluğun inkişaf etdirilməsi
- şəhər infrastrukturunun, hər şeydən əvvəl isə rabitə və kommunikasiyasının inkişaf etdirilməsi
- yeni istehsalatların yaradılması və mövcud olanların inkişaf etdirilməsi

189. Aşağıdakı hansı resursları birləşdirməklə bələdiyyə məsələləri həll edilə bilər?

- ✓ hamısı
- intellektual
- informasiya
- maddi
- maliyyə

190. Strateji menecmentdə təşkilati davranışın hansı modelləri vardır?

- ✓ Artım və sahibkar
- Sahibkar və təchizat
- Üfuqi və şaquli
- Açıq-gizli
- Regional və milli

191. Akkordeon metodu strateji menecmentdə nə üçün istifadə olunur?

- Təşkilatın məqsədlərini müəyyən etmək üçün
- ✓ Dəyişikliyə qarşı müqavimətin idarə olunması üçün
- Təşkilatın missiyasını müəyyənləşdirmək üçün
- Strateji bazarların seqmentləşdirilməsi üçün
- Yeni məhsullar hazırlanır

192. Şaquli inteqrasiyanın tiplərinə aid deyildir:

- Paralel inteqrasiya
- ✓ vizual inteqrasiya
- kvaziinteqrasiya
- qismən inteqrasiya
- tam inteqrasiya

193. Hansı variant düzgün şəkildə strateji alternativləri ifadə edir?

- sürətli artım, artım, ixtisar və üç strategiyanın uyğunlaşdırılması
- məhdudlaşdırılmamış artım, sürətli artım, ixtisar və üç strategiyanın uyğunlaşdırılması
- ✓ məhdudlaşdırılmış artım, artım, ixtisar və üç strategiyanın uyğunlaşdırılması
- məhdudlaşdırılmamış artım, bazarı ələ keçirmə, ixtisar, fəaliyyətin dayanması
- məhdudlaşdırılmış artım və ixtisar

194. Stateji sinergizmin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- Təşkilatın fəaliyyətinin bölünmə vasitəsilə səmərəliliyi artırılır
- ✓ Təşkilatın fəaliyyətinin birləşmə vasitəsilə səmərəliliyi artırılır
- Təşkilatın fəaliyyətinin diversifikasiya olunması yolu ilə səmərəliliyin artırılması
- Təşkilatın fəaliyyətinin yeni məhsulların istehsalı ilə səmərəliliyi artırılır
- Təşkilatın fəaliyyətinin yeni bazarlara çıxmaqla səmərəliliyi artırılır

195. Məhdud artım strategiyasından hansı hallarda istifadə olunur?

- resurs çatışmazlığı olduqda
- təşkilatda problem yarandıqda
- təşkilatın artım potensialı olmadıqda
- təşkilat böhranlı vəziyyətdə olduqda
- ✓ təşkilatın inkişafı və rentabelliği rəhbərliyi qane edərsə

196. Təşkilatın strateji vəziyyətinin qiymətləndirilməsi prosesinə aid deyildir:

- təşkilatın müasir durumu haqqında informasiya yığılması
- Təşkilatın müasir durumunun təhlil edilməsi
- ✓ qiymətləndirmə metodlarının işlənilib hazırlanması
- tsiklin məntiqi sonluğu kimi ssenarinin layihələşdirilməsi
- planlaşdırılmış vəziyyətdən kənarlaşmaların təhlili

197. SWOT təhlilin məqsədi nədir?

- Bazarı seqmentləşdirmək
- Maliyyə durumunu tənzimləmək
- Biznes strategiyasının hazırlanması
- ✓ Daxili zəiflik və üstünlüklərin, xarici imkan və təhlükələrin müəyyən edilməsi
- Texnoloji strategiyasının hazırlanması

198. M. Porterin strateji menecmentə daxil etdiyi model necə adlanır?

- Deminq modeli
- Heç biri
- ✓ Rəqabət üstünlükləri modeli
- Boston konsaltinq modeli
- GE modeli

199. Şirkətlərin korporativ strategiyası hansı alt strategiyalardan ibarətdir?

- Daxili, xarici
- Açıq, gizli
- Üfüqi, şaquli
- ✓ Hücum, sabitləşdirmə, müdafiə
- Maliyyə, texnologiya, informasiya

200. Strateji menecment nədən başlayır?

- Təşkilatın missiyasının (niyyətinin) müəyyən edilməsindən
- ✓ Təşkilatın gələcəyinə dair baxışın müəyyən edilməsindən
- Taktiki məqsədlərin müəyyən edilməsindən
- Strateji alternativlərin müəyyən edilməsindən
- Strateji məqsədlərin müəyyən edilməsindən

201. Biznes səviyyəli strategiyaların hansı növləri vardır?

- Biznes-plan

- taktiki
- Strateji
- Şaquli, üfuqi
- ✓ Aşağı qiymətlər, differensasiya, təmərküzləşmə

202. Stratejiya strukturu müəyyən edir konsepsiyanın müəllifi kimidir?

- İ. Ansoff
- F. Kotler
- A. Maslou
- ✓ A. Çandler
- H. Minstberq

203. Strateji menecmentlə hansı idarəetmə səviyyəsində daha çox məşqul olur?

- Orta
- İdarəçilk səviyyəsində
- Texniki səviyyədə
- ✓ Yuxarı
- Aşağı

204. Strateji menecment neçə ili əhatə edir?

- 1 il
- 6 ayı
- ✓ 10 ildən artıq
- 5 il
- 3 il

205. Strateji menecment anlayışının yaradıcısı kimdir?

- H. Mintsberq
- A. Maslou
- D. Makreqor
- ✓ İ. Ansoff
- H. Qant

206. Planlaşdırmanın əsasında duran prinsiplərə aid deyildir:

- effektivlik prinsipi
- ✓ ahəngdarlıq prinsipi
- dəqiqlik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi

207. Planlaşdırmanın əsasında duran prinsiplərə aid deyildir:

- ✓ ahəngdarlıq prinsipi
- effektivlik prinsipi
- effektivlik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- dəqiqlik prinsipi

208. Strateji məqsəd və vəzifələrə nail olmaq yolunda aralıq məqsədin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutan planlaşdırma növü hansıdır?

- ✓ taktiki planlaşdırma
- Riyazi planlaşdırma
- strateji planlaşdırma
- operativ planlaşdırma
- biznes planlaşdırma

209. Strateji menecment anlayışının yaradıcısı kimdir?
- D. Makreqor
  - √ İ. Ansoff
  - H.Qant
  - H. Mintsberq
  - A. Maslou
210. Strateji menecmentin yaranması nə vaxt baş vermişdir?
- XX-ci əsrin 30-cu illərində
  - XX- ci əsrin 50-ci illərində
  - XX-əsrin20-ci illərində
  - √ XX-ci əsrin 60-cı illərində
  - XX-ci əsrin 40-cı illərində
211. Strateji planlaşdırma menecmentin hansı sahəsinin yaranmasının əsası olmuşdur?
- √ Strateji menecmentin
  - Heyətin idarə edilməsi
  - Maliyyənin idarə edilməsi
  - İstehsalın idarə edilməsi
  - Kommersiyanın idarə edilməsi
212. Daxili mühitin tədqiqi aşağıdakı funksiyaların təhlilini nəzərdə tutur. Səhv variantı göstərin.
- İnsan resursları
  - √ İstehlakçılar
  - Marketing
  - Maliyyə
  - Əməliyyət
213. Məqsədlərin strateji idarəetmə prosesinin əhəmiyyətli hissəsinə çevrilməsi üçün yuxarı rəhbərlik bəzi addımlar atmalıdır. Hansı addım bu halda yanlışdır?
- məqsədlər real olmalıdır
  - onların həyata keçməsinə bütün təşkilatda stimullaşdırmalıdır
  - məqsədlər düzgün ifadə olunmalıdır
  - məqsədlər haqda informasiya verməlidir
  - √ məqsədləri vaxtaşırı olaraq dəyişdirməlidir
214. Marketing funksiyası tədqiq edilərkən təhlil ediləsi funksiyalar içərisində aşağıda göstərilənlərdən biri səhvdir.
- Demografik bazar statistikas
  - Mənfəət
  - Bazar payı və rəqabətqabiliyyətliliyi
  - Satış, reklam və əmtəələrin irəlilədilməsi
  - √ İstehsal xərcləri
215. Operativ-istehsal planlaşdırılması özündə hansı əsas elementləri birləşdirmir?
- işi müəyyən edən tapşırıqları
  - işi müəyyən edən vəzifələri
  - təşkilati-texniki tədbirlər planı
  - √ resursların limitsizliyini
  - keyfiyyət göstəricilərini
216. Planlaşdırma zamanı mühitin öyrənilməsi üçün istifadə edilən model hansıdır?
- Bütçə

- ✓ SWOT Matrisası
- Xətti
- Konbon
- Təqvimlərdən

217. İdarəetmədə səviyyələrin iştirakı ardıcılığına uyğun olaraq planların növləri?

- yuxarıdan aşağı
- ✓ Yuxarıdan- aşağı, aşağıdan-yuxarı
- Müəssisələr arasında
- Soldan-sağa
- Aşağıdan yuxarı

218. İdarəetmənin səmərəli təşkilinə təsir edən amillər sırasında aşağıdakılardan hansı variant düz deyildir?

- əgər işə asanlıqla nəzarət olunmursa
- əgər işə sistem halında nəzarət olunmursa
- geniş təşkilətmə o yerdə özünü doğruldur ki, orada təcəbülkdə olanlar bir- birindən asılı olmayaraq işləyirlər
- ✓ əgər işə prosesli şəkildə nəzarət olunmursa
- əgər işə kompleks şəkildə nəzarət olunmursa

219. Strateji planlaşdırma prosesinin modelində mövcud olmayan mərhələ hansıdır?

- stratejiyanın seçilməsi
- strateji alternativlərin təhlili
- ətraf mühitin təhlili və qiymətləndirilməsi
- təşkilatın məqsədinin müəyyənləşdirilməsi
- ✓ təşkilati strukturun seçilməsi və planlaşdırılması

220. Hansı variant planlaşdırmanın təşkilata gətirliyi üstünlüklərə aid edilə bilməz?

- ✓ işçilərin peşə-ixtisas səviyyəsinin yüksəlməsini təmin edir
- Əmək motivasiyasına yaxşı təsir edir
- təşkilatda yerinə yetirilən hərəkətlərin koordinasiyası yaxşılaşır
- təşkilata xarici mühitdə baş verən dəyişiklikləri tez nəzərə almağa imkan verir
- təşkilatda nəzarət prosesini yaxşılaşdırır

221. Hansı variant planlaşdırma strategiyası üzrə qərarlara aiddir?

- təşkilatın filialının və ya qız firmasının açılması
- təşkilatın strukturunun formalaşdırılması
- ✓ məhsulun reallaşdırılması planının təsdiq olunması
- təşkilatın xidmət və bölmələrinin işinin qiymətləndirilməsi
- işçilərin ixtisasının təkmilləşdirilməsi

222. Planlaşdırmanın mahiyyəti nədir?

- planlaşdırma - plan göstəriciləri və standartlardan kənarlaşmaları müəyyənləşdirən bir prosesdir
- planlaşdırma - təşkilatın qarşısına qoyduğu məqsədə çatmaq yollarını və vasitələrini birləşdirən prosesi əks etdirir
- planlaşdırma-i idarəetmə obyektinə təsir üsuludur
- ✓ planlaşdırma - təşkilatın məqsədlərinə nail olmaq vasitəsidir

223. Hansı variant təşkilatda planlaşdırmanın olmaması nəticəsində yaranmış çətinliklərə aid edilə bilməz?

- ✓ təşkilatda kadr axıcılığının səviyyəsi yüksəlir
- təşkilatın fəaliyyət səmərəliliyi aşağı düşür
- təşkilat üzvləri qoyulmuş məqsəd və vəzifələri başa düşmür
- təşkilat bazar orientiri itirir, belə ki, yalnız qısa müddətli məqsədləri əsas götürür və baş verən hadisələrin dərin kökünü dərk edə bilmir
- cari fəaliyyət strateji fəaliyyətə üzvi şəkildə əlaqələndirilə bilinmir

224. Aşağıdakılardan hansı nəzarətin texnologiyalarına aid deyil:

- ✓ Nəzarət işçilərinin seçilməsi
- Nəzarət metodlarının seçilməsi
- Nəzarət sferalarının seçilməsi
- Nəzarət müddətlərinin seçilməsi
- Nəzarət məqsədinin seçilməsi

225. Nəzarət prosesi neçə mərhələdən ibarətdir:

- 7
- 6
- 5
- ✓ 4
- 8

226. Azərbaycanda Dövlət büdcəsinin icrasına operativ-nəzarət hansı dövlət orqanına məxsusdur?

- Maliyyə nazirliyinə
- Prezident aparatına
- Milli Məclisə
- ✓ Milli məclisin Hesablama Palatasına
- İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə

227. Nəzarət prosesində qiymətləndirmə mərhələsi nəzarətin hansı funksiya ilə qovuşmasını nümayiş etdirir?

- ✓ Planlaşdırma
- Proqnozlaşdırma
- Koordinasiya
- Motivasiya
- Təşkilətmə

228. Kassa, hesablaşma, kredit və digər əməliyyatların həyata keçirilməsinin düzgünlüyünü təmin edən sistem necə adlanır?

- ✓ Bank daxili nəzarət
- Müfəttiş nəzarəti
- İstehsal nəzarəti
- Təsərrüfatdaxili nəzarət
- Bank nəzarəti

229. Təşkilatın qarşısına qoyduğu məqsədə çatmasını təmin edən effektiv nəzarətin xarakterik xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansılar daxil deyildir?

- Strateji cəhətdən məqsədyönlü olmalıdır
- motivasiyaya müsbət təsir göstərməlidir
- ✓ Nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olmaq nöqtəyi nəzərdən geniş və gizli olmalıdır
- Nəzarət edilən fəaliyyət növünə müvafiq olmalıdır
- Konkret nəticələrə istiqamətlənməlidir

230. Nəzarətin əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansılar aid deyildir.

- Ümumi dövlət qaydalarından kənarlaşma hallarının konkret istiqamətinin müəyyən edilməsi
- Bunlar əsasında yoxlanılan obyektin fəaliyyətinin qaydaya salınması üçün təsirli tədbirlərin görülməsi
- ✓ Əldə edilən informasiya resurslarının gizlədilməsi
- Kənarlaşma hallarının səbəblərinin aşkara çıxarılması
- Hər hansı bir dövr üçün nəzarət edilən obyektin real vəziyyətinin qiymətləndirilməsi

231. Verilmiş kreditlərin məqsəduyğun xərclənməsi üzərindəki nəzarət növü necə adlanır?

- valyuta nəzarəti

- bankdaxili nəzarət
- büdcə nəzarəti
- ✓ bank nəzarəti
- Təsərrüfatdaxılı nəzarət

232. Cari nəzarətin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- ✓ Bilavasitə işlərin yerinə yetirilməsi gedişində həyata keçirilir
- vaxtasını həyata keçirilən nəzarət formasıdır
- Nəzarət prosesində əks əlaqədən iş yerinə yetirildikdən sonra istifadə olunur
- Vaxtı və ya texnoloji əməliyyatlar başa çatdıqdan sonra məhsul və ya posesləri yerinə yeirdikdən sonra istifadə olunur
- Təsərrüfat əməliyyatlarının yerinə yetirməyə başlayana qədər həyata keçirilir

233. Nəzarət təşkilatların dəyişən xarici mühiti üçün xarakterik olan... aradan qaldırır.

- adaptasiyası
- gərginliyi
- stresi
- müəyyənliyi
- ✓ qeyri-müəyyənliyi

234. Nəzarət menecment prosesinin neçənci funksiyasıdır?

- 5-ci funksiyası
- 1-ci funksiyası
- 2-ci funksiyası
- ✓ 4-cü funksiyası
- 3-cü funksiyası

235. İstehsal proseslərinin tənzimlənməsi və ona nəzarət forması hansı bölməyə xasdır?

- Təsərrüfat şöbəsi
- ✓ İnformasiya mərkəzləri
- Mühəsibətliq şöbəsi
- Marketing şöbəsi
- Maddi-texniki təchizat şöbəsinə

236. Hökumətin aldığı xarici kreditlər və borclardan səmərəli istifadə edilməsinə nəzarət qaydası hansı dövlət orqanının səlahiyyətlərindədir?

- Maliyyə Nazirliyi
- Vergi nazirliyinin
- İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- ✓ Hesablama Palatası
- Milli Bank

237. Son nəzarətin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- ✓ Vaxt və ya texnoloji əməliyyatlar başa çatdıqdan sonra, məhsul və ya prosesləri yerinə yetirildikdən sonra istifadə olunur
- Bilavasitə işlərin yerinə yetirilməsi gedişində həyata keçirilir
- Təsərrüfat əməliyyatlarını yerinə yetirməyə başlayana qədər həyata keçirilir
- Nəzarət prosesində əks əlaqənin iş yerinə yetirildikdən sonra istifadə olunur
- Təsərrüfat məsələləri üzrə yoxlamaları yerinə yetirdikdən sonra istifadə olunur

238. İlkin nəzarətin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- Nəzarətin sosial xarakter almasıdır
- Bilavistə işlərin yerinə yetirilməsi gedişində həyata keçirilir
- ✓ Təsərrüfat əməliyyatları yerinə yetirilməyə başlayana qədər həyata keçirilir
- Nəzarət prosesində əks əlaqədən iş yerinə yetirdikdən sonra istifadə olunur
- Təsərrüfat məsələləri üzrə yoxlamaları yerinə yetirildikdən sonra istifadə olunur

- Vaxtı və ya texnologiyaları əməliyyatları başa çatdıqdan sonra məhsul və ya prosesləri yerinə yetirildikdən sonra istifadə olunur

239. Sosial məktəbin nümayəndələrinə aid olmayanı göstərin:

- Edqar Şein
- Piter Senqe
- Ulyam Ouçi
- ✓ Henri Qant
- Piter Druker

240. H.Qantın hansı əsərində biznesin sosial məsuliyyət məsələlərinə toxunulmuşdur?

- “Sənaye rəhbərliyi”
- “Sənaye əməyinin və əməkdaşlıq vərdişlərinin işçilərə öyrədilməsi”
- “Əmək, əmək haqqı və gəlir”
- ✓ “Əməyin təşkili”
- “Sənaye rəhbərliyi”

241. Əmək fərdi fəaliyyətdir, ona görə də əmək kollektivinin işçiyə təsiri adətən destruktiv, dağıdıcı olur və işçini daha az məhsuldar edir. Bu fikir kimə məxsusdur?

- M.P.Folletə
- ✓ F.Teylorə
- P.Drukerə
- H.Qanta
- A.Fayola

242. 1916-ci ildə yazılmış Ümumi sənaye idarəetməsi əsərinin müəllifi kimdir?

- ✓ A.Fayol
- A.Maslou
- H.Qant
- F.Kotler
- F.Teylor

243. Anri-Fayol idarəetmənin neçə prinsipini işləyib hazırlayıb?

- 17
- 10
- 16
- 12
- ✓ 14

244. Təşkilatın ümumi xarakteristikasını və qanunauyğunluqlarını müəyyənləşdirməyə çalışan idarəetmə məktəbi hansıdır?

- ✓ Klassik və ya inzibati məktəbin nümayəndəsi
- İdarəetmə elmi məktəbinin nümayəndəsi
- Psixologiya və insan münasibətləri məktəbinin nümayəndəsi
- Sosial məktəbin nümayəndəsi
- Elmi idarəetmə məktəbinin nümayəndəsi

245. Henri Qant hansı məktəbin nümayəndəsi olub?

- ✓ Elmi idarəetmə məktəbinin nümayəndəsi
- İdarəetmə elmi məktəbinin nümayəndəsi
- Psixologiya və insan münasibətləri məktəbinin nümayəndəsi
- Sosial məktəbin nümayəndəsi
- Klassik və ya inzibati məktəbin nümayəndəsi

246. Qeyd edilənlərdən biri F.Teylorun müəyyənləşdirdiyi prinsiplərə aid deyildir?

- √ Səlahiyyət və məsuliyyət
- Əməyin ölçülməsi
- Stimullaşdırma proqramları
- Əmək-fərdi fəaliyyət kimi
- Əmək bölgüsü

247. Lindal Urvik hansı məktəbin nümayəndəsi olub?

- √ Klassik və ya inzibati məktəbin nümayəndəsi
- İdarəetmə elmi məktəbinin nümayəndəsi
- Psixologiya və insan münasibətləri məktəbinin nümayəndəsi
- Sosial məktəbin nümayəndəsi
- Elmi idarəetmə məktəbinin nümayəndəsi

248. Tədqiqatların xüsusi sahəsi kimi hərəkətlərin öyrənilməsi kimin tədqiqat sahəsi olmuşdur?

- √ F.Gilbret
- A.Maslou
- Q.Emmeson
- F.Teylor
- H.Qant

249. İdarəetməyə ilk maraq harada və zaman yaranmışdır?

- √ İngiltərədə yaranmış sənaye inqilabı zamanı
- Fransada 18-ci əsrdə
- Rusiyada 17-ci əsrdə
- Avstriyada 19-cu əsrdə
- Almaniya yaranmış sənaye inqilabı zamanı

250. Xottorn eksperimentləri hansı dövrləri əhatə edib?

- √ 10 may 1927-ci il- 4 may 1933-cü il
- 10 may 1933-cü il-4 may 1938-ci il
- 15 mart 1937-ci il- 8 may 1940-cı il
- 15 mart 1924-cü il-8 may 1937-ci il
- 10 may 1929-cü il-4 may 1935-ci il

251. Xottorn eksperimentləri kimin rəhbərliyi altında keçirilib?

- √ Elton Meyo və Fris Rotlisberqerin rəhbərliyi altında
- Fris Rotlisberqerin və Maks Veberin rəhbərliyi altında
- Abraham Maslounun və Frederik Teylorun rəhbərliyi altında
- Anri-Fayol və Lindal Urvikin rəhbərliyi altında
- Abraham Maslounun və Fris Rotlisberqerin rəhbərliyi altında

252. Elmi menecmentin prinsiplərinin praktiki tətbiq olunması nəyə gətirib çıxartdı?

- √ Əmək məhsuldarlığının artımına, lakin işçinin artan tələbatlarına və əməyin sosial kontekstinə kifayət qədər diqqətin yetirilməməsinə
- Əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsinə və işçinin tələbatlarının ödənilməməsinə
- İşçilərin psixoloji durumunun yaxşılaşmasına
- Heç bir dəyişikliyə
- Əmək məhsuldarlığının artımına və işçinin artan tələbatlarının yüksək səviyyədə ödənilməsinə

253. Biheyvorist məktəbin fərqləndirici xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, onun diqqəti insanın ..... yönəlmişdir. Cümləni tamamlayın.

- √ Davranışına
- Əmək motivasiyasına
- Gördüyü işə

- Tələbatına
- Əmək haqqısına

254. Biheyvorist məktəbin nümayəndələrinə aid olmayan variantı göstərin:

- ✓ Lindal Urvik
- Duqlas Mak-Qreqor
- Kris Arjiris
- Devid Mak-Klelland
- Abraham Maslou

255. Menecment və əməyin təşkili problemlərinin həllində psixologiya və sosiologiya nailiyyətlərini tətbiq edən alim kim olmuşdur?

- ✓ Elton Meyo
- Abraham Maslou
- Meri Parker Follet
- Kris Arjiris
- Frederik Hersberq

256. Teylorə görə firma üçün səmərənin əsas meyarı nədir?

- kadrların ixtisasının artırılmasıdır
- insan faktorunun ön plana çıxmasıdır
- ✓ məhsulun maya dəyərinin aşağı salınmasıdır
- təşkilatda qayda-qanunun möhkəmlənməsidir
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsidir

257. Qeyd edilən əsərlərdən biri M.P.Folletə məxsus deyildir:

- Yaradıcı təcrübə
- ✓ İdarəetmənin psixologiyası
- Enerjili idarəetmə
- Azadlıq və tabelik
- Menecment –bir elm kimi

258. İdarəetmənin mərkəzləşdirilməsi nədir?

- İdarəetmə mərkəzinin yaradılması
- Funksiya və məsuliyyətin idarəetmənin yuxarı səviyyəsindən aşağı səviyyəsinə ötürülməsi
- İdarəetmə həlqələri arasında üfüqi əlaqələrin yaradılması
- İdarəetmədə mərkəzləşmə ilə qeyri- mərkəzləşmə arasında optimal əlaqənin yaradılması
- ✓ İdarəetmə funksiyalarının bir mərkəzdə, bir əldə cəmlənməsi

259. Menecmentdə səlahiyyət nədir?

- ✓ İdarəetmədə qərar qəbul etmək hüququdur
- İdarəetmədə daşınan cavabdehlikdir
- Heyətin tabe olma mexanizmidir
- İdarəetmədə səlahiyyətlərin ötürülməsidir
- Təşkilatın fəaliyyətinin əsas qaydalarıdır

260. E.Meyo Vestern Elektrik kompaniyasında apardığı tədqiqatlar nəticəsində hansı qənaətə gəlmişdir?

- İdeal işçi emosiyasız və formal şəxsiyyətsiz olmalıdır
- Təşkilat üzvləri arasındakı harmoniya böyük qüvvədir
- ✓ Qeyri-formal əlaqələr əmək məhsuldarlığına ciddi təsir edir
- Təşkilatın fəaliyyətinin əsas qaydalarının müəyyən olunması əmək məhsuldarlığını bir mənəli şəkildə artırır
- Təşkilatda məşğulluq işçilərin texniki ixtisasına əsaslanır

261. İdarəetmədə bürokratiya nəzəriyyəsinin tərəfdarı aşağıdakılardan hansıdır?

- √ M.Veber
- A.Fayol
- H.Emmerson
- E.Meyo
- Q.Xopf

262. Aşağıdakı variantların hansında F.Teylor tərəfindən yazılmış əsərlərin adı tam düzgün göstərilmişdir.

- İşəməzd sistemi, İdarəetmənin fəlsəfəsi, Əməyin təşkili
- √ Elmi menecmentin prinsipləri, Sex menecmenti, İşəməzd sistemi
- Elmi menecmentin prinsipləri, İdarəetmənin psixologiyası, Sex menecmenti
- Sex menecmenti, Hərəkətlərin öyrənilməsi, Sənaye rəhbərliyi
- Sex menecmenti, Sənaye rəhbərliyi, İdarəetmənin psixologiyası

263. İnzibati məktəbin əsas məqsədi nə olmuşdur?

- Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- İnsan amilindən səmərəli istifadə olunması
- √ İdarəetmənin universal prinsipinin formalaşdırılması
- İdarəetmənin sosial aspektlərinin öyrənilməsi
- Mənfəətin artırılması

264. F.Teylorə görə əməyin hansı formaları var?

- √ icraçı və idarəerici əmək
- fərdi və kollektiv əmək
- inzibati və nəzarətçi əmək
- zehni və fiziki əmək.
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar əmək

265. İstehsalın planlaşdırılması üçün kart sxemlərin hazırlanması kimin adı ilə bağlıdır?

- F.Teylorun
- F.Gilbretin
- A.Fayolun
- Duqlas Mak Qreqor
- √ H.Qantın

266. Elmi menecment məktəbinin nümayəndələri işçilərin əmək məhsuldarlığını hansı vasitə ilə artırmağı təklif edirlər?

- kadrlardan səmərəli istifadə etməklə
- istehsal xərclərinin azaldılması yolu ilə
- maliyyə xərclərini artırmaq yolu ilə
- √ sistematik stimullaşdırma yolu ilə
- yeni texnologiyalardan istifadə etməklə

267. Utilitarist yanaşmasının müəllifi kimdir?

- A.Maslou
- T.Lovit
- F.Teylor və H.Qant
- √ İ.Bentam və C.Mil
- P.Drukker

268. Təşkilati mədəniyyətin növlərinə hansı aid deyildir?

- √ karyera mədəniyyəti
- rol mədəniyyəti
- vəzifə mədəniyyəti

- şəxsiyyət mədəniyyəti
- hakimiyyət mədəniyyəti

269. Aşağıdakı variantlar icərisində hansı etik nöqteyi-nəzərdən mürəkkəb olan qərarların qəbulunda istifadə olunan yanaşmalara (nəzəriyyələrə) aid deyildir?

- Utilitarist yanaşma
- ✓ Kollektiv yanaşma
- Mənəvi-hüquqi yanaşma
- Ədalətlik nəzəriyyəsi
- Fərdçilik yanaşması

270. Etika üzrə vəkilin rolu nədir?

- ✓ Təşkilatın fəaliyyəti ilə, həmçinin təşkilatın "Sosial vicdanı" funksiyasının yerinə yetirilməsi ilə bağlı olan etik məsələlər üzrə mülahizələr hazırlamaqdan ibarətdir
- Təşkilatda iqtisadi məsələlər üzrə mülahizələr yaratmaqdan ibarətdir
- Təşkilatın əmək məhsuldarlığının yüksəltmək
- Kollektivdə psixoloji iqlimi yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir
- Təşkilatda hüquqi məsələlər üzrə mülahizələr yaratmaqdan ibarətdir

271. Sənaye - maşın və texniki proseslərin məcmusu deyil, bu, insanların məcmusudur fikri kimə məxsusdur?

- R.Robb
- Q.Xopf
- M.Veber
- A.Maslou
- ✓ O.Şeldon

272. Optimal təşkilat ideyasının müəllifi kimdir?

- ✓ Q.Xopf
- E.Meyo
- P.Druker
- F.Kotler
- A.Fayol

273. Qeyd edilənlərdən biri Anri-Fayolun idarəetmə prinsiplərinə aid deyildir?

- ✓ Əməyin ölçülməsi
- Mərkəzləşmə
- Səlahiyyət və məsuliyyət
- Təşəbbüskarlıq
- Əmək bölgüsü

274. İdarəetməyə proses halında yanaşmanın mahiyyəti nədir?

- ✓ Bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- Təşkilatın fəaliyyətinə bir-biri ilə bağlı elementlərin məcmusu kimi baxır
- Situasiya baxımından idarəetməni nəzərdə tutur
- Optimal qərarların qəbulunu nəzərdə tutur
- Bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan idarəetmə prinsiplərinin məcmusudur

275. Anri-Fayolun idarəetmə nəzəriyyəsinə olan əsas töhfəsi ondan ibarət olmuşdur ki, o, idarəetməni bir universal prinsip kimi nəzərdən keçirmiş, hansı ki, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan ..... ibarətdir. Cümləni tamamlayın.

- ✓ Funksiyalardan
- Metodlardan
- Rəhbərlik üsullarından
- Vasitələrdən

- Prinsiplərdən

276. Situasiya qanununu ilk dəfə kim ifadə etmişdir?

- √ M.P.Follet
- F.Gilbret
- A.Fayol
- A.Maslou
- E.Meyo

277. Optimaloqiya və ya optimum haqqında elm nəyi öyrənir?

- √ Biznesdə müxtəlif amillər arasında nisbətən optimallığını öyrənir
- Biznesdə idarəetmə prinsipləri arasında olan optimal əlaqəni öyrənir
- İdarəetmə səviyyələri arasında olan optimal əlaqəni öyrənir
- Optimal idarəetmə qərarlarını öyrənir
- Biznesdə müxtəlif amillər arasında olan qarşılıqlı əlaqəni öyrənir

278. Xottorn eksperimentləri neçə il davam edib?

- √ 6 il
- 5 il
- 3 il
- 2 il
- 4 il

279. Sosial məktəbin nümayəndələrinə aid olmayan variantı göstərin:

- √ Henri Qant
- Piter Druker
- Ulyam Ouçi
- Piter Senqe
- Edqar Şein

280. Menecmentin Sosial məktəbi nə zamandan formalaşmağa başlayıb?

- √ 20-ci əsrin 70 –ci illərində
- 20-ci əsrin 80-ci illərində
- 20-ci əsrin 90-cı illərində
- 20-ci əsrin 50-ci illərində
- 20-ci əsrin 60-cı illərində

281. Özünü və başqalarını şəxsi məqsədlərə və təşkilatın məqsədlərinə nail olmaq üçün meylləndirmə

- Planlaşdırmadır
- Təşkilətmədir
- Hərəkətdir
- √ Motivləşdirmədir
- Əlaqələndirmədir

282. Menecmentin sadalanmış funksiyalarından hansıları işçilərin tələbatlarına və maraqlarına əsaslanır?

- √ strateji planlaşdırma
- Nəzarət
- Planlaşdırma
- Təşkilat
- Rəhbərlik
- √ Motivasiya

283. «X və Y» nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- √ Duqlas MakQreqor
- A.Maslou
- R.Laykert
- K.Levin

284. Əmək fəaliyyətinə ... motivləri aid deyil.

- Tabeçilik
- Uğur
- Əldə etmə
- Təhlükəsizlik
- √ Müqavimət

285. MakQreqora görə, menecerin hansı qabiliyyəti uğura gətirib çıxarır?

- Liderlik
- Xarizmatikliyi
- İş bacarığı
- Məhsula olan tələbatın proqnozlaşdırılması
- √ İnsan davranışının proqnozlaşdırılması

286. Makklellandın motivləşmə nəzəriyyəsinə görə insanın tələbatlarından hansı ən əsasdır?

- Azadlıq
- Təhlükəsizlik
- √ Müvəffəqiyyət
- Pul

287. Adları çəkilən alimlərdən hansı Qazanılmış tələbatlar nəzəriyyəsinin müəllifidir?

- C.Muni
- S.Adams
- √ D.Makklelland
- A.Maslou
- F.Hersberq

288. Motivləşdirici tələbatların hansı tipi tələbatlar iyerarxiyası nəzəriyyəsinə aid deyildir?

- Mənsubiyyət
- √ Müvəffəqiyyət
- Fizioloji
- Özünüifadə
- Təhlükəsizlik

289. Hersberqin iki amil nəzəriyyəsinin yəginlik amillərinə aid deyildir?

- Əmək şəraiti
- İstehsal şəraiti
- √ Özünüifadə
- Şirkətin siyasəti
- Əmək haqqı

290. Müvəffəqiyyət tələbatının əsasını hansı nəzəriyyə qoymuşdur?

- √ D.Makklellandın tələbat nəzəriyyəsi
- Gözləmə nəzəriyyəsi
- Tələbatların iyerarxiyası nəzəriyyəsi
- Porter-Louler modeli
- Ədalət nəzəriyyəsi

291. Yəginlik amillərin nəzərə alındığı motivasiya nəzəriyyəsi hansıdır?

- Möhkəmləndirmə nəzəriyyəsi
- Porter-Louler nəzəriyyəsi
- Gözləmə nəzəriyyəsi
- ✓ İki amil nəzəriyyəsi
- Tələbatlar iyerarxiyası

292. A.Maslou aşağıdakılardan hansı nəzəriyyənin yaradıcısıdır?

- Qazanılmış tələbatlar nəzəriyyəsinin
- Porter- louler nəzəriyyəsinin
- ✓ Tələbatların ierarxiyası nəzəriyyəsinin
- Gözləmə nəzəriyyəsinin
- Ədalətlik nəzəriyyəsinin

293. Real daxili mühit amillərinə aid deyildir:

- təşkilati quruluş
- ✓ məqsəd və vəzifə
- texnika və texnologiya
- heyət

294. Dolayı xarici mühit amillərinə aid deyildir:

- iqtisadiyyatın inkişaf dinamikası
- xalqın mənəvi-əxlaqi dəyərləri
- məşğulluğun səviyyəsi
- ✓ əhalinin alıcılıq səviyyəsi
- ölkənin demokratikləşmə səviyyəsi

295. Hansı variantda daxili mühit amilləri düzgün göstərilmişdir?

- rəqiblər, texnika və texnologiya, heyət
- taktika, strategiya, işsizlik
- ✓ məqsəd, vəzifə, təşkilati quruluş , heyət
- təşkilatı quruluş, heyət, alıcılar
- məqsəd, vəzifə, inflyasiya

296. Birbaşa təsir edən xarici mühit amillərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- dövlət orqanları
- rəqiblər
- tədarükçülər
- ✓ iqtisadiyyatın inkişaf dinamikası
- İstehlakçılar

297. Təşkilatın fəaliyyətinə təsir göstərən mühit neçə yerə bölünür?

- 3
- 6
- 4
- 5
- ✓ 2

298. Real daxili mühit amillərinə aid deyildir:

- heyət
- ✓ məqsəd və vəzifə

- texnika və texnologiya
- heyət
- təşkilati quruluş

299. Xarici mühit amillərinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir ?

- ✓ təşkilatın strategiyası
- fors-majör hadisələr
- beynəlxalq hadisələr
- iqtisadiyyatın vəziyyəti
- siyasi amillər

300. Təşkilatın xarici mühiti neçə hissədən ibarətdir?

- 4
- 6
- 5
- ✓ 2
- 3

301. Aşağıdakı əsərlərin hansında menecmentin tarixi inkişaf mərhələləri öz əksini tapmışdır?

- O.Şeldon - «İdarəetmə fəlsəfəsi»
- Q.Emerson- "Əmək məhsuldarlığının 12 prinsipi"
- ✓ Kiçik Kold St. Corc- «İdarəçilik fikrinin tarixi»
- F.Teylor - «Elmi menecmentin prinsipləri»
- A.Fayol - «Ümumi sənaye idarəetməsi»

302. Formal təşkilatların tərkibində kortəbii yaranmış qruplar necə adlanır?

- formal qruplar
- kiçik qruplar
- real qruplar
- ✓ qeyri-formal qruplar
- referent qruplar

303. Təşkilatın iqtisadi mahiyyəti nədir?

- Zəruri keyfiyyətləri olan insanlar qrupunun birgə kombinəlaşdırılmış əmək formasında yerinə yetirdikləri prosesdir
- Öz tamlığını qoruyub saxlayan müxtəlif təbiətli elementlərin məcmusudur
- İnsanlara qarşı yönəldilən təsir üsuludur
- Bir-biri ilə qarşılıqlı asılılıqda olan tamlıqdır
- ✓ Ümumi məqsədlərə nail olmaq üçün fəaliyyətləri şüurlu surətdə əlaqələndirilən insanlar qrupudur

304. Birbaşa xarici mühit amillərinə aid deyildir:

- istehlakçıların alıcılıq səviyyəsi
- rəqiblərin strategiyası
- alıcıların zövqləri, tələbatları
- dövlət orqanlarının fəaliyyəti
- ✓ dövlətin iqtisadi siyasəti

305. Qədim yunan filosofu Sokrat tərəfindən menecmentin inkişafına verilən əsas töhfə nə olmuşdur?

- Səlahiyyətlərin ötürülməsi
- ✓ Menecmentin universallığı prinsipinin formalaşdırılması
- Əməyin elmi normalaşdırılması metodologiyasının işlənilib hazırlanması
- İdarəetmə funksiyalarının təsvir olunması
- Rəhbərlik üslublarının işlənilib hazırlanması

306. Bazar münasibətləri şəraitində idarəetmə olan menecment müəyyən məsələlərin həllini nəzərdə tutur.Səhv variantı gösrərin.
- Firmanın və onun təsərrüfatca müstəqil bölmələrinin fəaliyyətinin son nəticələri bazarda mübadilə prosesində aşkar olunur
  - Firmanın fəaliyyətinin bazarın ehtiyac və tələbatına, konkret istehlakçıların tələblərinə yönəldilməsi və elə növ məhsullar istehsalının təşkilidir ki,onlar firmaya nəzərdə tutulan mənfəəti gətirsin
  - √ Bazarın vəziyyətindən asılı olmayaraq məqsəd və proqramların işlənilib hazırlanması
  - Az xərclərlə istehsalın effektivliyinin yüksəldilməsinə, optimal nəticələrin əldə olunmasına daimi can atma
  - Firmanın və onun bölmələrinin son nəticələrinə görə məsuliyyət daşıyan insanlara azad qərar qəbul edilməsini təmin edən təsərrüfat müstəqilliyi
307. İnsanın qavramasına təsir edən xarici amillər sırasına aşağıdakılardan hansı aid deyildir?
- Siqnalın mütəhərriqliyi
  - √ Verilən siqnalın ektensivliyi
  - Verilən siqnalın intensivliyi
  - Siqnalın ölçüsü
  - İnsanı əhatə edən mühitin vəziyyəti
308. Yanaşmalardan hansı idarəetmədə məşhur məktəblərə aid deyildir?
- İnzibati idarəetmə
  - Elmi idarəetmə
  - İnsan münasibətləri
  - √ Yeni iqtisadi siyasət
309. Menecmentə hansı yanaşmalar mövcuddur?
- √ Prosesli, sistemli, situasion
  - Dinamik, situasion
  - Planlaşdırma, sistem, nəzarət
  - Dinamik, prosesli
  - Sistemli, situasion, dinamik
310. Menecment məktəblərindən hansında ilk dəfə idarəetmə funksiyaları ayrılmışdır?
- √ Elmi idarəetmə məktəbi
  - İnzibati və ya klassik idarəetmə məktəbi
  - Davranış haqqında elmi məktəb
  - İdarəetmə elminin məktəbi və ya riyazi idarəetmə məktəbi
  - İnsan münasibətləri məktəbi və davranış elmləri məktəbi
311. Elmi menecmentin prinsipləri əsəri neçənci ildə yazılmışdır?
- 1914-ci il
  - 1910-cu il
  - 1912-ci il
  - 1905 –ci il
  - √ 1911-ci il
312. İdarəetmənin bir elm kimi tanınması kimin adı ilə bağlıdır?
- Anri-Fayolun
  - Lindal Urvikin
  - Henri Qantın
  - √ Frederik Teylor
  - Elton Meyonun
313. Qeyd edilən yanaşmalardan biri səhvdir.
- proses halında yanaşma

- sistem halında yanaşma
- √ müxtəlif idarətmə qərarlarının idarətmədə rolunun fərqləndirilməsi baxımından yanaşma
- situasiyalı yanaşma

314. Elmi menecmentin prinsipləri əsəri kim tərəfindən yazılmışdır?

- Ceyms Muni
- Abraam Maslou
- Abram Linkoln
- Anri-Fayol
- √ Frederik Teylor

315. Sistemli yanaşma məktəbi nə vaxt yaranmışdır və onun nümayəndələri kimlərdir?

- XX əsrin 20-ci illərində; L. V. Bertalanfi, P. Druker, F. Teylor
- XX əsrin sonunda; L. V. Bertalanfi, R. Ansoff, F. Teylor
- √ XX əsrin 50-ci illərində; L. V. Bertalanfi, R. Anoff, R. Lyus
- XX əsrin əvvəllərində; L. V. Bertalanfi, E. Meyo, F. Teylor
- XX əsrin 30-cu illərində; L. V. Bertalanfi, E. Meyo, R. Lyus

316. Sistem dedikdə nə başa düşülür?

- İdarətmə subyektini tərəfindən idarətmə obyektinə yönəldilən məqsədyönlü təsirdir
- Bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olmayıb müstəqil fəaliyyət göstərən, ümumi tam ilə heç bir əlaqəsi olmayan elementlərin məcmusudur
- √ Bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan, fəaliyyətləri vahid məqsədə doğru yönələn, təmin xarakteristikasına hər birinin töhfə verdiyi elementlərin məcmusu başa düşülür
- Bir- biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan idarətmə funksiyalarının məcmusudur
- Qarşıya qoyulmuş məqsədə nail olmaq üçün fəaliyyətləri şüurlu surətdə əlaqələndirilən insan qrupudur

317. Sistemli yanaşmanın məzmunu nədən ibarətdir?

- Məqsədqoyuluşu, motivasiya, nəzarət
- Məqsədqoyuluşu, motivasiya, kommunikasiya
- √ Məqsədqoyuluşu, minimal xərclərlə məqsədə çatma, hərtərəfli qiymətləndirmə
- Məqsədqoyuluşu, koordinasiya, hərtərəfli qiymətləndirmə
- Məqsədqoyuluşu, motivasiya, koordinasiya

318. İdarətmə nəzəriyyə və təcrübəsinin inkişafını təmin edən neçə yanaşma mövcuddur?

- 3
- √ 4
- 2
- 5
- 1

319. Menecmentdə prosesual yanaşmanın əsas funksiyaları hansılardır?

- Planlaşdırma, koordinasiya, motivasiya, nəzarət
- Planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya, nəzarət
- Planlaşdırma, təşkilətmə, nəzarət, sərəncavermə
- Planlaşdırma, təşkilətmə, nəzarət, koordinasiya sərəncavermə
- √ Planlaşdırma, təşkilətmə, motivasiya, nəzarət

320. Skalyar zəncir prinsipinin mahiyyəti nədir?

- Təşkilatın bölmələri arasındakı qarşılıqlı əlaqələri ifadə edir
- Təşkilat üzvləri arasında harmoniyanı bildirir
- İdarətmə prosesinin fasiləsizliyini göstərir
- Mərkəzləşmə ilə qeyri- mərkəzləşdirmə arasında optimal əlaqəni xarakterizə edir
- √ Yuxarı idarətmə səviyyəsindən aşağı idarətməyə qədər təbəçilik sistemini göstərir

321. Sistemli yanaşmaya əsasən təşkilatın daxili mühiti hansı elementlərdən ibarətdir?
- İnsanlar, struktur, məqsəd, vəzifə, ünsiyyət
  - Struktur, təchizat, texnologiya, insan məqsəd
  - Təchizat, texnologiya, insan, ünsiyyət, məqsəd
  - İstehsal, təchizat, maliyyə, insan, məqsəd
  - ✓ Struktur, vəzifə, texnologiya, insan, məqsəd
322. İdarəetmə prinsipinin mahiyyəti nədir?
- İdarəetmə subyekti tərəfindən idarəetmə obyektinə məqsədyönlü təsirdir
  - Kollektivə təsir üsulu və metodlarının məsmusudur
  - ✓ Təşkilatın fəaliyyətinin əsas qaydaları və qanunauyğunluqlarıdır
  - Rəhbərin əsas fəaliyyət növləridir
  - Fəaliyyətləri şüurlu şəkildə əlaqələndirilən insan qrupudur
323. İdarəetmə ...- idarəetmənin ümumi prinsipləri və qanunları, idarəetmə məqsədləri, idarəetmə funksiyaları və metodları ilə bağlıdır. Cümləni tamamlayın
- ✓ mexanizmi
  - məzmunu
  - sistemi
  - üslubu
  - mahiyyəti
324. Heyət üzvlərində ittifaqın yaradılması Anri-Fayolun hansı prinsipində nəzərdə tutulmuşdur?
- Əmək bölgüsü
  - İşçilər üçün iş yerinin sabitliyi
  - İşçilərin əməyinin düzgün qiymətləndirilməsi
  - ✓ Korporativ ruh
  - İstiqamətin vahidliyi
325. Anri-Fayolun idarəetmə prinsipləri içərisində idarəetmə rəhbərlərinin zəncirvari pilləvari düzülüşünün nəzərdə tutulan prinsip hansıdır?
- ✓ Skalyar zəncir
  - Əmək bölgüsü
  - Nizam-intizam
  - İstiqamətin vahidliyi
  - Mərkəzləşdirmə
326. Qeyd edilənlərdən biri elmi menecment məktəbinin nümayəndəsi deyil.
- ✓ Ulyam Ouçi
  - Henri Qant
  - Frederik Teylor
  - Lilian Gilbert
  - Frenk Gilbert
327. Kadr axıcılığının qarşısının alınmasına yönəlmiş Anri-Fayolun idarəetmə prinsipi hansıdır?
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
  - ✓ Heyət üçün sabit iş yeri prinsipi
  - Qayda-qanun prinsipi
  - İstiqamətin vahidliyi prinsipi
  - Ədalətlik prinsipi
328. İşdə buraxılan nöqsanlara görə tətbiq edilən sanksiyalar Anri-Fayolun hansı prinsipində nəzərdə tutulmuşdur?

- Qayda-qanun
- Mərkəzləşmə
- İstiqamətin vahidliyi
- Skalyar zəncir
- ✓ Nizam- İntizam

329. İşçilərin vahid plan əsasında işləməsini nəzərdə tutan Anri-Fayolun idarəetmə prinsipi hansıdır?

- Korporativ ruh
- Nizam-intizam prinsipi
- Ədalətlik prinsipi
- ✓ İstiqamətin vahidliyi prinsipi
- Mərkəzləşmə prinsipi

330. İdarəetmənin ümumi prinsiplərinə aid olmayan variantı göstərin.

- İntegrasiya və dəyərlərə istiqamətlənmə prinsipi
- Çoxfunksionallıq prinsipi
- Tətbiqolunabilmə prinsipi
- ✓ Mərkəzləşmə ilə qeyri-mərkəzləşmə arasında optimal əlaqənin yaradılması prinsipi
- Sistemlilik prinsipi

331. Situasiyalı yanaşmanın mahiyyəti nədən ibarətdir?

- Təşkilatın fəaliyyətinə kompleks yanaşılır
- Təşkilati məqsədlərə çatmaq üçün güclü nəzarət sistemi yaradılır
- Təşkilati məqsədlərə çatmaq üçün güclü seqmentasiya aparılır
- İdarəetməyə bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan elementlərin məcmusu kimi baxılır
- ✓ Situasiyalı yanaşma nöqtəyi-nəzərdən düzgün qərar o qərarı ki, konkret vaxtda konkret situasiyaya daha çox uyğun gəlir

332. A. Fayolun idarəetmə prinsiplərindən aşağıda qeyd edilənlərdən hansı yanaşma düzgün deyildir.

- İntizam
- Təkbaşına rəhbərlik
- ✓ Qeyri mərkəzləşdirmə
- Əməyin bölgüsü
- Səlahiyyət və məsuliyyət

333. A. Fayol idarəetmənin neçə prinsipini fərqləndirmişdir?

- 16
- 15
- ✓ 14
- 12
- 13

334. İdarəetmə etikasının mahiyyətini düzgün ifadə edən yanaşma hansıdır?

- idarəetmə etikasısı- insanlara hörmətin ifadə olunmasına və təciliyə ehtiyac olanlar arasında gərginliyin götürülməsinə xidmət göstərən üşgüzar ünsiyyətin qayda və formalarıdır
- idarəetmə etikasısı-insanlara hörmətin ifadə olunmasına, münəfişlərin həll olunmasına yönələn təsir metodudur
- idarəetmə etikasısı-təşkilatda qayda-qanun yaradan təşkilatın elementidir
- idarəetmə etikasısı-insan resurslarından düzgün istifadəni təmin edən təşkilatın idarəetmə elementidir
- ✓ idarəetmə etikasısı- insanlara hörmətin ifadə olunmasına, rəhbər və tabeçilikdə olanlar arasında qarşılıqlı anlaşma atmosferinin yaranmasına xidmət göstərən üşgüzar ünsiyyətin qayda və formalarıdır

335. Hansı variantda etika kodekslərinin növü düzgün göstərilməmişdir?

- peşəkar
- beynəlxalq

- milli
- ✓ işgüzar

336. Təşkilati mədəniyyətin mahiyyətini düzgün əks etdirən məhfum hansıdır?

- təşkilat tərəfindən qəbul edilmiş və bölüşdürülmüş idarəetmə prinsipləridir
- kollektiv üzvlərinə təsir üsulları və metodlarının məcmusudur
- ✓ təşkilat tərəfindən qəbul edilmiş və bölüşdürülmüş davranışın mənəvi prinsip və dəyərlərin əks olunduğu məhfumdur
- cəmiyyətin əsas davranış qaydalarıdır
- təşkilatın idarə olunmasının əsas prinsip və qaydalarını müəyyən edir

337. Təşkilati mədəniyyətin düzgün formalaşması öz əksini bir sıra məsələlərdə tapır. Hansı variant yanlıştır ?

- hansı rəhbərlik üslubuna təşkilatda üstünlük verilməsində
- təşkilatın simasında
- insanların təşkilata münasibətində
- ✓ insanların cəmiyyətə münasibətində
- rəhbərədəici vəzifələrə seçim zamanı hansı kriteriyalara üstünlük verilməsində

338. Menecerlərin etik davranış səviyyəsinin yüksəldilməsinin əsas üslubları hansılardır?

- Rəqabət kodeksi, sahibkarların razılaşmaları, ticarət sövdələşmələri
- ✓ Etik normativlər, etika üzrə komitələr, etik hesabatlar, etik davranışa öyrədilmə
- Qanunlar, etika üzrə komitələr, etik davranışın öyrənilməsi
- Rəqabət kodeksi, etika üzrə komitələr, ticarət sövdələşmələri
- Qanunlar, istehlakçılarla münasibətlər, sosial yoxlamalar

339. İnsanların davranışına təsir göstərən davranış normaları hansılardır?

- ✓ hüquqi, azad secim, etik
- iqtisadi, hüquqi, texniki
- azad secim, estetik, iqtisadi
- hüquqi, azad secim, iqtisadi
- iqtisadi, hüquqi, beynəlxalq

340. İdarəetmənin xüsusi prinsiplərinə aid olmayan variantı tapın.

- ✓ Sistemlilik prinsipi
- İdarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi
- Kollegiallıq prinsipi
- İdarəetmədə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin əlaqələndirilməsi prinsipi
- Komandanın birliyi prinsipi

341. Etika üzrə komitələrin yaradılmasının əsas məqsədi nədir?

- Təşkilatın məhsuldarlığını yükləmək üçün
- Təşkilatın sosial təsir hərəkətləri və proqramları haqqında hesabatları tərtib etmək üçün
- ✓ Etik nöqtəyi-nəzərdən gündəlik təcrübəni qiymətləndirmək üçün
- Kollektivdə psixoloji iqlimi yaxşılaşdırmaq üçün
- Etalon etik dəyərlər və qaydalar məcmusunu yaratmaq üçün

342. Etika kodeksinin mahiyyəti nədir?

- ✓ etik normaların təsbit olunduğu sənəddir
- yazılmış və yazılmamış qaydaların əks olunduğu sənəddir
- yazılmamış qaydaların təsbit olunduğu sənəddir
- beynəlxalq normaların təsbit olunduğu sənəddir
- hüquqi normaların təsbit olunduğu sənəddir

343. Teylorun sisteminin əsasını təşkil edən idarəetmə prinsiplərinə aid olmayan variantı göstərin.

- əmək bölgüsü
- əməyin ölçülməsi
- stimullaşdırma proqramları
- fərdi qabiliyyətlərin rolu
- ✓ maliyyə resursları imkanları

344. İdarəetmədə qərargah prinsipinin tədqiqi ilə tanınmış alim kim olmuşdur?

- L.Urvik
- A.Fayol
- H. Qant
- O.Şeldon
- ✓ H.Emmerson

345. Klassik və ya inzibati məktəbin idarəetməyə verdiyi töhfəyə aid olmayan variantı seçin.

- İdarəetmə funksiyalarının təsviri
- Təşkilatın idarə olunmasına sistemli yanaşma
- ✓ Təşkilatın idarə olunmasına situasiyalı yanaşma
- İdarəetmə prinsiplərinin işlənilib hazırlanması
- İdarəetməyə proses şəklində yanaşma

346. Beynəlxalq etika kodeksi nə zaman işlənilib hazırlanıb?

- ✓ 1994-cü il
- 2002-ci il
- 2000-ci il
- 1995-ci il
- 1990-cı il

347. Davranış məktəbinin nümayəndələrinə aid deyildir:

- Frederik Hersberq
- Duqlas Mak Qreqor
- Rensis Laykert
- Kris Ardjiris
- ✓ Lindal Urvik

348. Elmi menecmentin metodologiyasının ilk fazasını nə təşkil edir?

- İşin məzmununun təhlili və onun effektivliyinin müəyyən olunması
- ✓ İşin məzmununun təhlili və onun əsas komponentlərinin müəyyən olunması təşkil edir
- əmək motivasiyasının təhlili və onun təşkilatın qarşısındakı məqsədlərə doğru yönəlməsi
- işin məqsədinin müəyyən olunması və onun əsas vəzifələrinin aydınlaşdırılması
- işin əsas vəzifələrinin müəyyən olunması

349. Klassik və ya inzibati məktəbin banisi kimdir?

- ✓ Anri-Fayol
- Henri Ford
- Frederik Teylor
- Lindal Urvik
- Elton Meyo

350. Elmi idarəetmə məktəbinin idarəetmədə roluna aid olmayan variantı göstərin.

- Vəzifənin yerinə yetirilməsinin ən yaxşı üsulunu müəyyən etmək üçün elmi təhlildən istifadə olunması
- Əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün maddi stimullaşdırmadan düzgün və sistemlik istifadə olunması
- Planlaşdırma və işin beyində qurulmasının işin özündən ayrılması

- Vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün ən çox uyğun gələn işçilərin seçilməsi, onların təhsilinin təmin olunması
  - ✓ Mürəkkəb situasiyalarda qərar qəbul edən rəhbərlərə kömək məqsədilə kəmiyyət metodlarının inkişafı
- 351.** Elmi idarəetmə məktəbinin nümayəndələri hesab erildilər ki, dörd əsas metoddan istifadə edərək əl əməyinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə bir çox əməliyyatları təkmilləşdirmək olar. Yanlış metodu göstərin.
- ölçü
  - təhlil
  - müşahidə
  - ✓ müzakirə
  - məntiq
- 352.** Sənaye istehsalının elmi əsaslarla təşkili ilk dəfə hansı ölkədə həyata keçirilmişdir
- Rusiya
  - Amerika
  - Almaniya
  - ✓ İngiltərə
  - İrlandiya
- 353.** Mikroxronometr adlı cihazı kəşf edən alim kimdir?
- Teylor
  - ✓ Gilbertlər
  - Meyo
  - Maslou
  - Emmerson
- 354.** 1886-cı ildə mühəndis mexaniklərin Amerika mühəndis cəmiyyətinə daxil olduqdan sonra Teylorun idarəetmə ilə bağlı fikirlərinə hansı məşhur şəxsiyyətin çıxışı güclü təsir göstərmişdir?
- Anri-Fayol
  - ✓ Q.Taun
  - Q.Xopf
  - L.Gilbert
  - H.Qant
- 355.** İdarəetmənin ənənəvi olaraq bir elm kimi və tədqiqatların müstəqil sahəsi kimi qəbul edilməsinin başlanğıcı hansı əsər ilə bağlıdır?
- ✓ Frederik Teylorun “Elmi idarəetmənin prinsipləri” əsəri ilə
  - Henri Qantın “Əməyin təşkili” əsəri ilə
  - Oliver Şeldonun “İdarəetmənin fəlsəfəsi” əsəri ilə
  - Kiçik St.Corcun “İdarəetmə təfəkkürünün tarixi” əsəri ilə
  - Xyuqo Myunsterberqin “Psixologiya və sənayeneffektivliyi” əsəri ilə
- 356.** Çox zəhmət-çox qazanc motivasiya prinsipindən hansı idarəetmə məktəbinin nümayəndələri istifadə edirdilər?
- “Psixologiya və insan münasibətləri məktəbinin” nümayəndələri
  - “Klassik və ya inzibati məktəbin” nümayəndələri
  - “İdarəetmə məktəbinin” nümayəndələri
  - ✓ “Elmi idarəetmə məktəbinin” nümayəndələri
  - “Davranış məktəbinin” nümayəndələri
- 357.** Bu quruluş o halda məqsəduyğun hesab olunur ki, qısa müddət ərzində bir sıra yeni mürəkkəb məhsulların mənimlənməsi, yeni texnoloji yeniliklərin tətbiq olunması və bazarın tələbatına tezliklə reaksiya vermək zəruriyyəti yaranır. Bu hansı təşkilatı quruluşdur?
- Funksional
  - Divizional
  - ✓ Matris
  - Xətti

- Xətti-funksional

358. İdarəetmənin təşkilati strukturunun formalaşmasına birbaşa təsir edən amillərdən biri yanlışdır. Səhv variantı göstərin

- Təşkilatın fəaliyyət xüsusiyyətləri
- ✓ Cəmiyyətin siyasi vəziyyəti
- Təşkilatın miqyası
- Təşkilatın avtomatlaşdırma səviyyəsi
- Təşkilati mədəniyyət səviyyəsi

359. Horizontal (üfqi) əlaqələr necə ola bilməz?

- ✓ ziddiyətli
- indifferent (birinin həyata keçməsi digərinin həyata keçməsinə gətirib çıxarır)
- harmoniyalı
- komplementar
- rəqabətli

360. Şöbələrin aşağıdakı istiqamətlər üzrə ixtisaslaşdırılmasında düzgün olmayan variantı seçin.

- istehsal növü üzrə
- məhsul növü üzrə
- fəaliyyət növü üzrə
- coğrafi zonalar üzrə
- ✓ xidmət növü üzrə

361. Məhsulun təşkilati quruluşu hansı təşkilatı quruluşun növlərindən biridir?

- Funksional
- Proqram-məqsədli
- Xətti
- Bürokratik
- ✓ Divizional

362. Divizional quruluşun üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin.

- məsuliyyətin dəqiq bölüşdürülməsi;
- sistemin yüksək çevikliyi və adaptivliyi;
- struktur vahidlərin yüksək müstəqilliyi;
- menecmentin yüksək səviyyəsinin yükünün azalması;
- ✓ kommunikasiya şəbəkəsinin mürəkkəbliyi

363. Xətti və proqram-məqsədli quruluşun xarakteristikalarının əksini tapdığı quruluş hansıdır?

- Divizional
- Xətti
- Xətti-funksional
- ✓ Matris
- Funksional

364. Matris təşkilatı quruluşun üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin:

- Funksional strukturlarla aktiv qarşılıqlı təsirdə olan inzibati-idarəetmə heyətinin yaradıcılıq aktivliyinin yüksəlməsi
- Təşkilatın dəyişən daxili və xarici şəraitinə tez bir zamanda reaksiya verməyin və uyğunlaşmanın mümkünlüyü
- Əmək fəaliyyətinin müxtlif növlərinin ixtisaslaşması hesabına kadrlardan səmərəli, rəşional istifadə olunması
- ✓ Mərkəzləşmə səviyyəsinin yüksək olması sayəsində əmək məhsuldarlığının güclənməsi
- İdarəetmənin qeyri- mərkəzləşməsi və rəhbərlikdə demokratikləşmə prinsipinin gücləndirilməsi hesabına fəaliyyətin motivasiyasının artması

365. Xətti-funksional quruluşun mənfi cəhətlərinə aid olmayan variantı tapın.

- Üfüqi səviyyədə istehsal bölmələri arasında sıx qarşılıqlı əlaqənin və qarşılıqlı təsirin olmaması
- İdarəetmə iyerarxiyası üzrə tabeçilik, daha doğrusu, həddindən artıq mərkəzləşməyə meyli
- Şaquli xətt üzrə həddindən artıq inkişaf etmiş qarşılıqlı təsir sistemi
- Dəqiq məsuliyyətin zəif olması, belə ki, qərarları işləyib hazırlayanlar, bir qayda olaraq onun reallaşmasında iştirak etmirlər
- ✓ Bazar konyukturasının tələblərinə zəif cavab verir

366. Matris təşkilati quruluşun çatışmazlıqlarına aid olmayan variantı göstərin.

- Proqram rəhbərləri arasında qeyri-sağlam rəqabət «ruhunun» mövcud olması
- Bazar konyukturasına zəif reaksiya verir
- Tabeçiliyin çətin strukturu, nəticədə vəzifələrin birinciliyinin müəyyən edilməsi və onların yerinə yetirilməsinə ayrılan vaxtın bölgüsü ilə bağlı problemlər meydana çıxır
- Yeni proqram üzrə işləmək üçün zəruri olan yeni-yeni vəzifələrin yerinə yetirilməsi ilə bağlı çətinlik
- ✓ Məqsədlər üzrə idarəetmə vəzifələri arasında «güc» nisbətində daimi nəzarətin zəruriliyi

367. Effektiv təşkilati quruluşa olan tələblərdən biri yanlışdır:

- etibarlılıq
- optimallıq
- ✓ qeyri-çeviklik
- qənaətcillik
- operativlik

368. Korporativ təşkilat aşağıdakı variantlardan nəyi nəzərdə tutmur?

- davranışlardakı ikili mənəviyyat
- mərkəzləşmənin yüksək inkişaf etməməsini
- insanların sosial, peşə və s. meyarları üzrə bölüşdürməklə birləşməsi
- resursların birləşdirilməsindən, monopoliyadan əlavə başlıca olaraq informasiya üzərində monopoliyanı
- ✓ iyerarxik hakimiyyət strukturunun üstünlük təşkil etməməsi

369. İdarəetmənin səmərəli təşkilinə təsir edən amillər sırasında bir amil yanlışdır.

- geniş təşkilətmə o yerdə özünü doğruldur ki, orada tabeçilikdə olanlar bir- birindən asılı olmayaraq işləyirlər
- əgər işə sistem halında nəzarət olunmursa
- əgər işə asanlıqla nəzarət olunmursa
- əgər işə kompleks şəkildə nəzarət olunmursa
- ✓ əgər işə prosesli şəkildə nəzarət olunmursa

370. Mövcud vəzifələri yerinə yetirmək və onun məqbul tamamlanmasını təmin etmək öhdəliyidir. Bu fikir nəyi ifadə edir?

- Məqsədi
- Səlahiyyəti
- Öhdəliyi
- Vəzifəni
- ✓ Məsuliyyəti

371. Təşkilati quruluşa olan tələblərdən biri səhv ifadə olunmuşdur. Səhv fikri müəyyənləşdirin.

- Çeviklik – xarici mühitdə baş verən dəyişikliklərə tez reaksiya vermək qabiliyyətidir
- ✓ İdarəetmə strukturunun stabilliyi- bu tələb xarici təsir zamanı onun əsas xassələrinin dəyişilə bilməsini, idarəetmə sisteminin və onun elementlərinin vahidliyinin qorunub saxlanılmasının qeyri- vacibliyini nəzərdə tutur
- Operativlik- bu tələbin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, qərarların qəbul edilməsi ilə onun icra olunması arasındakı müddət arasında bu qərarların reallaşdırılmasını lüzumsuz edən qarşısızalmaz dəyişikliklər baş verə bilməsin
- Qənaətcillik- bu tələb idarəetmədən əldə olunan effektin idarəetmə aparatına çəkilən minimal xərclərlə əldə olunmasını nəzərdə tutur
- Optimallıq prinsipi nəzərdə tutur ki, idarəetmə strukturu o zaman optimal hesab olunur ki, idarəetmənin daha az pillələri sayında idarəetmənin bu tip bölmələri və pillələri arasında rəşional əlaqələr yaradılsın

372. İdarəetmənin səmərəli təşkilinə təsir edən amillər içərisində aşağıdakılardan hansı doğru deyildir?

- Əgər iş effektiv şəkildə nəzarət olunmursa
- Geniş təşkilətmə o yerdə özünü doğruldur ki, orada təcəllikdə olanlar bir-birindən asılı olmayaraq işləyirlər
- Əgər iş kompleks şəkildə nəzarət olunmursa
- ✓ Əgər iş prosesli şəkildə nəzarət olunmursa
- Əgər iş asanlıqla nəzarət olunmursa

373. Təşkilatı quruluşun təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinə aid olmayan variantı göstərin.

- İstehsalatda yenilikçiliyin tətbiqi
- İstehsalın təşkili prosesində ixtisaslaşma, kooperasiya və təcəlləşmə səviyyəsinin yüksəldilməsi
- İstehsalatda yenilikçiliyin tətbiqi
- İdarəetmə aparatında elm və texnikanın son nailiyyətlərindən istifadə etməklə idarəetmə əməyinin avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ✓ İstehsal xərclərinin azaldılması

374. İdarəetmənin divizional təşkilatı quruluşunun nöqsanı hansıdır?

- ✓ Uzun komanda zənciri
- Təşkilatın ümumi məqsədinin olmaması
- İdarəetmənin sadəliyi
- Müxtəlif növ məsullar ucun bu və ya digər iş növlərinin təkrarlanması nəticəsində xərclərin çoxalması
- Təşkilatın yuxarı və aşağı səviyyələri arasında əlaqənin olmaması

375. Funksional təşkilatı strukturun üstünlüyü hansıdır?

- İstehsal bölmələrində mərkəzləşdirilmiş planlaşdırma ilə qeyri-mərkəzləşdirilmiş fəaliyyətin uyğunlaşdırılması
- Sərəncamçılıqda vahidlik
- Təşkilətmənin çevikliyi
- Səylərin bir məsələnin həlli üzərində cəmləşdirilməsi
- ✓ İşgüzar və pesə ixtisaslaşdırılmasının stimullaşdırılması

376. Qeyri-mərkəzləşdirmə prinsipinin mahiyyəti nədir?

- Müəssisədə bir neçə rəhbərin olması
- Səlahiyyətlərin aşağı səviyyə rəhbərlərinə ötürülməməsi
- Hüquq, funksiya və məsuliyyətin bir rəhbərin əlində cəmlənməsi
- ✓ Hüquq, funksiya və məsuliyyətin idarəetmənin yuxarı səviyyəsindən aşağı səviyyəsinə ötürülməsi
- Hüquq, funksiya və məsuliyyətin idarəetmənin yuxarı səviyyəsində cəmlənməsi

377. Təşkilatı quruluşun layihələndirilməsinə aid olmayan variantı göstərin.

- baza bölmələrinin daxili elementlərinin tərkibinin müəyyən edilməsi
- ✓ istehsal güclərinin müəyyən olunması
- onların yerinə yetirilməsinə görə məsuliyyətin müəyyən olunması
- konkret icraçılar arasında vəzifə və işlərin bölgüsü
- bölmələrin layihə sayının müəyyən olunması

378. Təşkilatı quruluşun reqlamentləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- təşkilatı quruluşun son dərəcə sadələşdirilməsini nəzərdə tutur
- təşkilatı quruluşun effektiv olmasını nızırdı tutur
- ✓ idarəetmə aparatının kəmiyyət xarakteristikalarının və idarəetmə fəaliyyəti proseduralarının işlənilib hazırlanmasını nəzərdə tutur
- idarəetmə aparatının keyfiyyət xarakteristikalarının işlənilib hazırlanmasını nəzərdə tutur
- idarəetmə səviyyələrinin sayının minimuma endirilməsi nəzərdə tutulur

379. Hər bir vəzifə üzrə səlahiyyət miqyasının və məsuliyyət həddinin müəyyənləşdirilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- Məqsədin ifadə olunması
- Tapşırıq
- ✓ Vəzifələrin bölgüsü

- Səlahiyyətlərin bölgüsü
- Məsuliyyət səviyyəsi

380. Qeyri-mərkəzləşmə səviyyəsinə təsir göstərən amillərin təsnifatı içərisində biri yanlışdır. Səhv variantı göstərin.

- müəssisənin ölçüləri
- menecmentin fəlsəfəsi
- xərclərin həcmi
- ✓ xammaldan cəməməli istifadə olunması
- unifikasiya səviyyəsi

381. Xətti quruluşun mənfə cəhətlərinə aid olmayan variantı göstərin.

- Rəhbərə olan yüksək tələblər, yəni idarəetmənin bütün funksiyaları üzrə səmərəli rəhbərliyi həyata keçirmək üçün onlar hərtərəfli hazırlanmalıdırlar
- müxtəlif həlqələr arasında çətin əlaqələr
- mərkəzləşmə meylinin yüksək olması
- ✓ qərarların planlaşdırılması və hazırlanması üzrə bölmələrin yaranması
- informasiya ilə həddindən artıq yüklənmə; tabeçilikdə olanlarla və yuxarı orqanlarla çoxlu kontaktlar

382. Funksional quruluşun üstünlüklərinə aid olmayan variantı tapın.

- konkret idarəetmə funksiyasının yerinə yetirilməsinə görə məsuliyyət daşıyan mütəxəssislərin yüksək peşəkarlığı
- xətti menecerlərin üzərinə düşən yükün azalması
- geniş profilli mütəxəssislərə olan tələbatın azalması
- ✓ idarəetmə funksiyalarının yerinə yetirilməsində paralelliyin və təkrarlığın yaranması
- hadisə və proseslərin standartlaşması, rəsmiləşməsi və proqramlaşması

383. Mərkəzləşdirilmiş idarəetmənin üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin:

- təşkilatın fəaliyyətinə yaxşı nəzarət
- ✓ bürokratikliyin artması, təcili həll ediləcək məsələlərin yığılması, sənədlərin çoxalması
- kadr, avadanlıq, istehsal güclərindən daha səmərəli istifadə olunması
- bu və ya digər tədbirlərin, səylərin mümkün təkrarlanmasının aradan götürülməsi
- təşkilat çərçivəsində bütün əməliyyatların vahid standartla gətirilməsinin mümkünlüyü

384. Xətti quruluşun üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin.

- sərəncamın vahidliyi və dəqiqliyi
- qərarların qəbul edilməsində operativlik
- dəqiq ifadə olunmuş məsuliyyət
- ✓ idarəetmənin mürəkkəbliyi
- icraçıların hərəkətlərinin əlaqələndirilməsi

385. Menecment praktikasında kibernetikanın ümumi ideyalarının tətbiqi kimin adı ilə bağlıdır?

- Elton Meyo
- Piter Druker
- Frederik Teylor
- ✓ Çester Barnad
- Anri-Fayol

386. Menecmentin mahiyyətini daha dolğun xarakterizə edən yanaşma hansı variantda göstərilmişdir?

- ✓ Menecment- idarəetmənin iqtisadi mexanizminin üsul, prinsip və funksiyalarını tətbiq etməklə, material, əmək və maliyyə ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək yolu ilə, bazar şəraitində istənilən fəaliyyət növü ilə məşğul olan firmanın qarşısına qoyduğu məqsədə nail olması üçün həyata keçirilən peşəkar fəaliyyət növüdür
- Menecment- idarəetmənin iqtisadi mexanizminin üsul, prinsip və funksiyalarını tətbiq etməklə, material, əmək və maliyyə ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək yolu ilə həyata keçirilən idarəetmə formasıdır
- Menecment-bazar münasibətləri şəraitində idarəetmədir

- Menecment-ölkənin iqtisadi mexanizminin təsir elementlərini tətbiq etməklə, ölkənin təbii resurslarından səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədə nail olmaq üçün həyata keçirilən peşəkar fəaliyyət növüdür
- Menecment- idarəetmənin iqtisadi mexanizminin üsul, prinsip və funksiyalarını tətbiq etməklə, material, əmək və maliyyə ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək yolu ilə, bazar konyukturasını öyrənmək üçün həyata keçirilən peşəkar fəaliyyət növüdür

387. Müasir menecerin zəruri keyfiyyətlərini göstərin.

- Şəxsiyyət, İntelektual, Qabiliyyət
- Fiziki, Sosial, İntelektual, Qabiliyyət
- Şəxsiyyət, fiziki, yaradıcı
- Fiziki, Mənəvi, Şəxsiyyət, Qabiliyyət
- ✓ Fiziki, Şəxsiyyət, İntelektual, Qabiliyyət

388. Sənaye istehsalının elmi əsaslarla təşkili ilk dəfə hansı ölkədə həyata keçirilmişdir?

- ✓ İngiltərə
- Almaniya
- Rusiya
- ABŞ
- Fransa

389. Menecment- digər insanların köməyi ilə yerinə yetirilməsi təmin edilən işdir fikri kimə məxsusdur?

- H. Taun
- ✓ M. Follət
- D. Makqreqor
- R. Ouen
- A. Maslou

390. İdarəetmənin fəlsəfi əsərində müəllif idarəetməni hansı hissələrə bölüb? Düzgün variantı göstərin.

- təşkilətmə, tənzimləmə, administasiya
- menecment, tənzimləmə, administasiya
- administasiya, təşkilat, menecment
- təşkilat, menecment, təşkilətmə
- ✓ administasiya, menecment, təşkilətmə

391. Təşkilətmə nədir?

- ✓ Zəruri keyfiyyətləri olan insanlar qrupunun kombinə edilmiş əmək formasında yerinə yetirdikləri prosesdir
- İnsanlara qarşı yönəldilmiş təsir vasitəsidir
- Təşkilatın idarə edilməsi prosesidir
- Zəruri keyfiyyətləri olan insanlar qrupunun fərdi əmək formasında yerinə yetirdikləri prosesdir
- İnsanların fəaliyyətinin koordinasiyasıdır

392. Menecmentin mahiyyətini daha dolğun xarakterizə edən yanaşma hansı variantda göstərilmişdir?

- ✓ Menecment- idarəetmənin iqtisadi mexanizminin üsul, prinsip və funksiyalarını tətbiq etməklə, material, əmək və maliyyə ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək yolu ilə, bazar şəraitində istənilən fəaliyyət növü ilə məşğul olan firmanın qarşısına qoyduğu məqsədə nail olması üçün həyata keçirilən peşəkar fəaliyyət növüdür
- Menecment-ölkənin iqtisadi mexanizminin təsir elementlərini tətbiq etməklə, ölkənin təbii resurslarından səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədə nail olmaq üçün həyata keçirilən peşəkar fəaliyyət növüdür
- Menecment- idarəetmənin iqtisadi mexanizminin üsul, prinsip və funksiyalarını tətbiq etməklə, material, əmək və maliyyə ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək yolu ilə həyata keçirilən idarəetmə formasıdır
- Menecment-bazar münasibətləri şəraitində idarəetmədir
- Menecment- idarəetmənin iqtisadi mexanizminin üsul, prinsip və funksiyalarını tətbiq etməklə, material, əmək və maliyyə ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək yolu ilə, bazar konyukturasını öyrənmək üçün həyata keçirilən peşəkar fəaliyyət növüdür

393. İdarəetmənin fəlsəfi əsəri kimə məxsusdur?

- F. Gilbret
- E. Meyo

- ✓ Oliver Şeldon
- Piter Druker
- Henri Qant

394. Menecmentin yaranmasının ilkin tarixi şərti nə olmuşdur?

- insanların alıcılıq qabiliyyətinin yüksəlməsi
- eliminin müxtəlif sahələrinin inkişaf etməsi
- menecment ixtisasının cəmiyyət arasında nüfuz qazanması
- ✓ sənayenin miqyasının genişləndirilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması
- İnsanların maddi rifahının yüksək səviyyədə təmin edilməsinə nail olmaq

395. Menecment elminin öyrənilmə predmetinə aid olmayan variantı göstərin.

- İdarəetmə prosesi zamanı insanlar arasında yaranan münasibətlər
- Təşkilatın idarə edilməsi zamanı rəhbəredici işçilərin özlərinin fəaliyyəti
- Təşkilatın yaranması və fəaliyyət göstərməsi qanunları, prinsip və metodları
- ✓ Cəmiyyətin fəaliyyət göstərməsi qanunları, prinsipləri
- Təşkilatın idarə edilməsi zamanı rəhbəredici işçilərin fəaliyyətinin əsasında dayanan qanunlar və prinsiplər

396. Menecmentin elm kimi öyrənilməsinin əsası kimlər tərəfindən qoyulmuşdur?

- nəzəriyyəçilər
- Qədim yunan filosofları
- ✓ Fabrik və firma rəhbərləri
- Qədim Misirlər
- İqtisadçı analitiklər

397. İdarəetmənin mahiyyətini düzgün izah edən variantı göstərin.

- İdarəetmə-idarəetmə obyektini tərəfindən idarəetmə subyektinə qarşı yönəldilən məqsədlə təsirdir
- ✓ İdarəetmə-özünün tamlığını, struktur vahidliyini qoruyub saxlayan müxtəlif təbiətli sistemlərin xüsusiyyətləridir və bunun köməyi ilə qarşıya qoyulan məqsədə nail olunur
- İdarəetmə-təşkilatın fəaliyyətinin əsas qaydaları və qanunauyğunluqlarıdır
- İdarəetmə-fəaliyyətləri şüurlu şəkildə əlaqələndirilən insan qrupudur
- İdarəetmə-qarşıya qoyulmuş məqsədə nail olmaq üçün qərar alternativləri içərisindən düzgün variantın seçilməsi prosesidir

398. İdarəetmənin mahiyyətini düzgün xarakterizə edən yanaşma hansı variantda göstərilmişdir?

- İdarəetmə -bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan və fəaliyyətləri vahid məqsədə yönələn müxtəlif təbiətli elementlərin məcmusudur.
- İdarəetmə- təcili olaraq olanlara qarşı yönəldilən təsir üsulu və metodudur
- İdarəetmə- rəhbərin qəbul etdiyi qərardır
- İdarəetmə- fəaliyyətləri şüurlu surətdə əlaqələndirilən insan qrupudur
- ✓ İdarəetmə -idarəetmə subyektini tərəfindən idarəetmə obyektinə yönəldilən məqsədyönlü təsirdir

399. Təşkilatın uğuru ... müəyyən olunur.

- bazar və dövlət tənziminin rəşional birləşməsi ilə
- istehsalın rəşional təşkili ilə
- ✓ təşkilatın xarici mühitə uyğunlaşmaq qabiliyyəti ilə
- daxili kordinasiya zamanı
- insan və onun imkanlarına səmtləşmə ilə

400. Təşkilatın xüsusiyyətlərinin düzgün göstərilədiyi variantı müəyyən edin.

- İdarəetmədə əmək bölgüsü, daxili mühitdən asılılıq, rəhbərin idarəetmə bacarığı
- Resurslara malik olmaq, xarici mühitdən asılılıq, mülkiyyət forması
- Xarici mühitdən asılılıq, resurslara malik olmaq, qrup üzvlərinin sayı
- Daxili mühitdən asılılıq, resurslara malik olmaq, rəhbərin idarəetmə bacarığı
- ✓ İdarəetmədə əmək bölgüsü, resurslara malik olmaq, xarici mühitdən asılılıq

401. İdarəetmənin təkamülünün 1-ci mərhələsinin əhatə etdiyi dövr hansı variantda düzgün göstərilmişdir?
- b.e.ə.9-7 minillikdən-19 -cu əsrədək
  - √ b.e.ə.9-7 minillikdən-18 -ci əsrədək
  - b.e.ə.9-7 minillikdən-10 -cu əsrədək
  - b.e.ə.8-7 minillikdən-15 -ci əsrədək
  - b.e.ə.9-7 minillikdən-12 -ci əsrədək
402. Sahibkar kimdir?
- İdarəetmə sahəsində peşəkar biliklərə malik olan mizdli işçi
  - Mənfəət naminə iqtisadi risk edən mizdli işçi
  - √ Mənfəət naminə iqtisadi risk edən mülkiyyətçi
  - Peşəkar biliklərə malik olan mütəxəssis
  - Funksional rəhbər
403. Həyata keçirilən davranışın möhkəmləndirilməsinə və ya ondan imtina edilməsinə gətirib çıxaran kompensasiyanın dörd tipi fərqləndirilir. Səhv variantı göstərin.
- Müsbət kompensasiya
  - Mənfəi kompensasiya
  - Tənbeh (cəza)
  - √ Neytral kompensasiya
  - Arzu edilməyən davranışın mükafatlandırılması
404. İdarəetmə işinin differensiasiyası və koordinasiyası üçün həyata keçirilən əmək bölgüsü necə adlanır?
- √ şaquli əmək bölgüsü
  - beynəlxalq əmək bölgüsü
  - sahələrarası əmək bölgüsü
  - ictimai əmək bölgüsü
  - üfüqi əmək bölgüsü
405. Böyük həcmli tapşırığın onun təşkil edən hissələrə(komponentlərə) bölgüsünə nə deyilir?
- müəssisələrarası əmək bölgüsü
  - √ Üfüqi əmək bölgüsü
  - Sahələrarası əmək bölgüsü
  - Beynəlxalq əmək bölgüsü
  - Şaquli əmək
406. Təşkilat insanlardan özlərini aşağıdakı kimi aparmağı tələb edir.Bu yanaşmalardan hansı düzgün deyildir.
- Müəyyən şəxsi və davranış keyfiyyətlərinə malik insan kimi
  - Təşkilatın mənafeyini özünün mənafeyi kimi qəbul edən insan kimi
  - Təşkilatın uğurla fəaliyyət göstərməsi və inkişafına kömək edən təşkilat üzvü kimi
  - √ Təşkilata sadıq və kənarında onun maraqları qorumayan insan kimi
  - Müəyyən biliklərə və ixtisasa malik olan hər hansı bir sahənin mütəxəssisi kimi
407. Qeyri-formal qrupların xarakteristikasına aid olmayan variantı tapın.
- Sosial nəzarət
  - Dəyişikliklərə olan müqavimət
  - Qeyri-formal lider
  - √ xarici mühitdən asılılıq
  - yeniliklərə olan müqavimət
408. Təşkilatın həyat tsiklinin mərhələlərinə aid olmayan variantı göstərin.

- ✓ Təşkilatın mənfəətinin maksimallaşması mərhələsi
- Təşkilatın qocalması mərhələsi
- Təşkilatın yenidənqurulması mərhələsi
- Təşkilatın yaranması mərhələsi
- Təşkilatın yetkinliyi mərhələsi

409. Menecer dedikdə kimi başa düşürük?

- sahibkarı
- ✓ idarəetmə sahəsində peşəkar biliklərə malik olan maddəli işçini
- təşkilatın ali rəhbərini
- idarəetmə sahəsində peşəkar biliklərə malik olan mütəxəssisi
- mənfəət naminə iqtisadi risk mülkiyyətçini

410. İdarəetmədə şaquli əmək bölgüsünün mahiyyətini düzgün ifadə edən variantı göstərin.

- bərabər hüquqlu şöbələr arasında iş bölgüsüdür
- mütəxəssislər arasında iş bölgüsüdür
- funksional şöbələr arasında iş bölgüsüdür
- ✓ idarəetmə iyerarxiyasının müxtəlif səviyyələri arasında iş bölgüsüdür
- funksional rəhbərlər arasında iş bölgüsüdür

411. İdarəetmənin təkamülünün 2-ci mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 1776-1790
- 1556-1690
- 1556-1776
- 1556-1890
- ✓ 1776-1890

412. İdarəetmənin təkamülünün 3-cü mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- ✓ 1890-1960
- 1556-1960
- 1890-1940
- 1556-1776
- 1776-1890

413. Kommunikasiya prosesinin əsas məqsədi ... dərk edilməsinin təmin edilməsidir? Cümləni tamamlayın.

- həqiqətin
- vəzifələrin
- demokratiyanın
- ✓ informasiyanın
- siyasətin

414. Hesabat, təklif və izah verici qeydlər formasında həyata keçirilən informasiya mübadiləsi necə adlanır?

- yuxarı
- qeyri-verbal
- ✓ yüksələn
- azalan
- aşağı

415. Təşkilatın yüksələn kommunikasiya şəraitində informasiyanın yuxarı idarəetmə səviyyələrinə verilməsi nəyə təsir edir?

- idarəetməyə
- ✓ əmək məhsuldarlığına
- təşkilatın imicinə
- qənaətçiliyə

- səmərəliyə

416. Göstərilən variantlardan hansı kommunikasiyanın subyektini kimi çıxış etmir?

- şəxslər
- şöbələr
- ✓ məlumatlar
- təşkilatlar
- qruplar

417. Kommunikasiya prosesinin modeli neçə mərhələdən ibarətdir?

- 2 mərhələdən
- 5 mərhələdən
- ✓ 4 mərhələdən
- 1 mərhələdən
- 3 mərhələdən

418. Kommunikasiya prosesində iştirakçıların rollarının dəyişdirilməsi nəticəsində baş verən mərhələ necə adlanır?

- kodlaşdırma prosesi
- ✓ əks əlaqə
- kodun açılması
- kanalın seçilməsi

419. Şəxsin digərləri ilə münasibətlərini qurmağa üstünlük verdiyi qaydaların məcmusu necə adlanır?

- Davranış
- ✓ kommunikasiya üslubu
- əks əlaqə
- neqativ əks əlaqə
- stereotip

420. Qeyd edilənlərdən biri kommunikasiyanın növlərinə aid deyildir

- formal
- şaquli
- üfüqi
- qeyri-verbal
- ✓ qeyri-mütənasib

421. Şəxslərarası kommunikasiyada sözdən başqa istənilən simvolların istifadə olunması hansı maneələr qrupuna daxildir ?

- texniki vasitələrdə nasazlıq
- semantik maneələr
- ✓ qeyri-verbal maneələr
- qəbul etmə ilə şərtlənən maneələr
- neqativ əks əlaqə

422. İnformasiya patokunun köməyi ilə prosesdə iştirak edən fərdlərin birləşdirilməsi necə adlanır?

- informasiya mənbəyi
- kommunikasiya kanalı
- rəhbərlik üslubu
- ✓ kommunikasiya şəbəkəsi
- kommunikasiya prosesi

423. Ünsiyyətin əsas funksiyalarına aid deyil

- xidmət funksiyası

- anlaşımaq funksiyası
- koordinasiya funksiyası
- kommunikasiya funksiyası
- ✓ tənzimləmə funksiyası

424. Qarşılıqlı asılılıq, vaxt defisiti və qeyri-müəyyənlik şəraitində formal kanalları tamamlayan hansı kanal növünə tələbat artır?

- üfqi kanal
- ✓ qeyri-formal kanal
- şaquli kanal
- formal kanal
- üfqi kanal

425. Müəssisə ilə xarici mühit arasında həyata keçirilən informasiya necə adlanır?

- Verbal kommunikasiya
- Üfqi kommunikasiya
- Şaquli kommunikasiya
- ✓ Xarici kommunikasiya
- Qeyri-verbal kommunikasiya

426. Kommunikasiyanın məqsədlərinə aid olmayan variantı göstərin:

- ✓ İdarəetmənin təşkilati quruluşunu formalaşdırır
- İdarəetmədə emosional və aqli informasiyaların mübadiləsi prosesini təşkil edir
- Təşkilat qarşısında duran məsələlərin yerinə yetirilməsi məqsədilə kollektivin birləşmə işini təşkil edir
- Təşkilat daxilində insanlar arasında qarşılıqlı əlaqəni yaradır
- İdarəetmə obyektinə və subyektinə arasında informasiya mübadiləsini təşkil edir

427. Təşkilatda kommunikasiyanın əhəmiyyətinə aid olmayan variantı göstərin.

- Kommunikasiya- insanların, strukturun, məqsədlərin texnologiya və təşkilat qarşısında duran məsələlərin qarşılıqlı əlaqəsi və fəaliyyət göstərməsi yolu ilə daxili mühitin vəziyyətini müəyyən edir
- Kommunikasiya- təşkilatın fəaliyyətini prosesində qeyri-formal quruluşu yaradır və onunla formal strukturun yaxınlaşmasına yardım edir
- ✓ Kommunikasiya-insanlara təsir üsusu və vasitələrini öyrənir
- Kommunikasiya- təşkilatın fəaliyyət göstərməsi və inkişafının əsas şərtidir
- Kommunikasiya- idarəetmə qərarlarının səviyyəsi və keyfiyyətini müəyyən etməklə, xarici mühitlə qarşılıqlı əlaqəni həyata keçirir

428. İnformasiya mübadiləsinin mərhələlərinə aid olmayan variantı göstərin.

- İnformasiyanın ötürülməsi
- Kodun açılması
- ✓ İnformasiyanın təbiətinin öyrənilməsi
- İdeyanın yaranması
- Kodlaşdırma və kanalın seçilməsi

429. Şəxslərarası kommunikasiya prosesində mövcud olmayan maneəni göstərin.

- İnformasiyanın mənimsənilməsi
- ✓ İdarəetmə aparatının çoxsəviyyəli struktura malik olması
- Kifayət qədər diqqətli olmamaq
- Semantik maneə
- Keyfiyyətsiz əks əlaqə

430. İnformasiya mübadiləsində neçə element çıxış edir?

- ✓ 4
- 5
- 6
- 7

- 3

431. Kommunikasiya prosesinin əsas məqsədi nədir?

- √ İnformasiyanın anlaşılmasının təmin olunmasıdır
- Əks əlaqədir
- İnformasiyanın qarşı tərəfə çatdırılmasıdır
- Kommunikativ maneələrin olmamasıdır
- İnformasiya mübadiləsidir

432. Menecerin və sahibkarın kommunikativ keyfiyyəti nədir?

- Riskə getmək bacarığıdır
- Təşkilatçılıq qabiliyyətidir
- Müxtəlif dilləri bilməsidir
- √ Ünsiyyət qurmağı bacarması, xoşa gəlməyi və inandırmağı bacarmaq xüsusiyyətidir
- Müətlə etmək bacarığıdır

433. Bu kommunikasiya növü adətən hesabatlar, təkliflər, izahedici və xidməti qeydlərdən ibarətdir:

- √ şaquli
- formal
- qeyri-formal
- qeyri-verbal
- üfüqi

434. İnformasiya mübadiləsi neçə mərhələdən ibarətdir?

- √ 4
- 3
- 5
- 6
- 7

435. İnformasiyalar hansı tələblərə cavab verməlidir? Səhv variantı göstərin:

- √ İnformasiya subyektiv olmalıdır
- İnformasiya vaxtında toplanılmalıdır
- İnformasiya səhih olmalıdır
- İnformasiya obyektiv olmalıdır
- İnformasiya tam olmalıdır

436. Şəxslərarası kommunikasiyada sözdən başqa istənilən simvoldan istifadə olunması nəticəsində hansı maneələr yarana bilər?

- semantik maneələr
- informasiyanın mənimsənilməsi ilə bağlı maneələr
- neqativ əks əlaqə
- texniki vasitələrdə nasazlıq
- √ qeyri-verbal maneələr

437. Aşkarlıq və yüksək əks əlaqə səviyyələri ilə xarakterizə olunan üslub necə adlanır?

- «özünü kəşf etmə»
- √ «özünü qoruma»
- «özünü üçün sövdələşmə»
- «özünü qapılmaq»
- «özünü reallaşdırma»

438. Şəxslərarası kommunikasiyada yaranan maneələrə aid olmayan variantı göstərin.

- semantik maneələr
- √ idarəetmə aparatının çoxsəviyyəli quruluşu
- verbal dillə qeyri-verbal dilin üst-üstə düşməməsi
- informasiyanın mənimsənilməsində olan fərqlər
- fizioloji qəbildən olan maneələr

439. Kommunikasiya prosesində meydana gələn kommunikativ maneələrə aid olmayan variantı göstərin.

- Texniki vasitələrdə nasazlıq
- √ Səmərəli ünsiyyət
- Əks əlaqənin olmaması
- İdarəetmə aparatının çoxsəviyyəli quruluşu
- Semantik maneələr

440. Kommunikasiya prosesinin əsas elementlərinə aid olmayan variantı göstərin.

- İnformasiyanı göndərən şəxs
- İnformasiyanın ötürülməsi kanalı
- √ Vasitəçi
- İnformasiyanı alan şəxs
- Müxtəlif rəmlərin köməyiylə kodlaşdırılan informasiya

441. Bərabər hüquqlu münasibətlərin əmələgəlməsinə xidmət göstərən kommunikasiya hansıdır?

- verbal
- qeyri-verbal
- təşkilati
- √ üfüqi
- şaquli

442. Kommunikasiya prosesi idarəetmədə necə prosesdir?

- əsas
- asılı
- √ əlaqələndirici
- tamamlayıcı
- ikincidərəcəli

443. Kommunikasiya prosesinin mərhələlərinə aid olmayan variantı tapın.

- Kanalın seçilməsi
- İnformasiyanın beyində qurulması
- √ Ünsiyyətin təşkili
- İnformasiyanın kodlaşdırılması
- Dekodlaşdırma

444. Kommunikasiya zamanı informasiyanın doğruluğunu hansı mərhələ müəyyən edir?

- kodlaşdırma prosesi
- √ əks əlaqə
- Kanalın seçilməsi
- Dekodlaşdırma
- kodun açılması

445. Adaptiv təşkilati qurulusa hansılar daxildir?

- Xətti və funksional
- Xətti
- Xətti-funksional və divizional
- √ Matris və layihə

- Xətti və qərargah

446. Təşkilati struktur nəyə istiqamətlənir?

- İstehsalçıya
- Mənfəətə
- Rəqiblərə
- ✓ İstehlaka
- Konkret vəzifələrin həllinə

447. Hansı hallarda mərkəzləşdirilmiş idarəetmə strukturu məqbul hesab edilir?

- ✓ Böyük ölçülü olmayan təşkilatlarda
- Təşkilatın ölçüsünün artmasında
- Təşkilat inkişaf etdikdə
- İstehsalın diversifikasiyasında
- Texnologiyanın tez dəyişdiyi halda

448. İdarəetmənin funksional təşkilati strukturunun çatışmazlığı hansı variantda göstərilmişdir?

- baş menecerin üzərinə düşən yük azalır
- ✓ bazar konyukturasının tələblərinə kifayət qədər çevik cavab vermir
- idarəetmə funksiyaları baxımından paralellik aradan qalxır
- ixtisaslaşma nəticəsində peşəkarlıq artır
- hadisələr standartlaşır və proqramlaşır

449. Divizional yanaşmanın nöqsanlarına aşağıdakı variantlardan düzgün olmayanı seçin.

- şöbələr hesabına idarəetmə aparatının böyüməsi əlavə xərcləri artırır
- iqtisadi xərclər yaranır
- böyük divizional təşkilatlarda şöbələrarası karyera çətinləşir
- ✓ ziddiyyətlər, münaqişələr meydana çıxır
- istehsal bölmələri daxilində məqsədlərin "qısıldılması" qalmaqda davam edir

450. Matris təşkilatı quruluşun qarşılaşdığı çətinliklərdən aşağıda düzgün olmayan variantı seçin.

- mürəkkəb təbəçilik sistemi
- tətbiqin mürəkkəbliyi işçilərin uzun müddət ərzində hazırlanmasını və onlardan müvafiq təşkilati mədəniyyət tələbidir
- rəhbərlər arasında çox hallarda qeyri-sağlam rəqabətin yaranması
- ✓ çoxtəbəçilik sistemi
- ikili təbəçilik sistemi

451. Matris təşkilatı quruluşun üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin.

- effektiv nəzarəti təşkil etmək imkanı
- ✓ təbəçiliyin çətin strukturu
- funksional məhsul və məhsul hazırlığı ilə məşğul olan kadrlardan çevik istifadə imkanları
- əmək motivasiyasının yüksək olması
- qeyri-mərkəzləşmə meyllərinin yüksək olması

452. Mexanistik tipli təşkilatlar üçün aşağıdakı variantlardan hansı xarakterik deyildir?

- formal qayda və proseduralardan ekstensiv istifadə
- qərarların yuxarı səviyyə rəhbərləri tərəfindən qəbulu
- işdə məsuliyyətin dar şəkildə müəyyən edilməsi
- qərarların mərkəzləşdirilmiş qaydada qəbulu
- ✓ formal qayda və proseduralardan intensiv istifadə

453. Orqanik tipli təşkilatlar üçün aşağıdakı xarakterik cəhətlərdən uyğun gəlməyən variantı göstərin.

- mərkəzləşdirmə və qərarların qəbul edilməsində iştirak
- məsuliyyət xəttinin yüksək olması
- hakimiyyətin çevik strukturu
- işdə geniş müəyyən edilən məsuliyyət
- ✓ rəhbərin hakimiyyətinin qanun kimi qəbul edilməsi

454. Bir çox mütəxəssislər mexanistik yanaşmanı Veberin bürokratik təşkilatın sinonimi hesab edirlər. Düzgün olmayan variantı seçin.

- işçi idarəçilik vəzifəsini tutan şəxsə deyil, onun özünə, yəni idarəçilik vəzifəsinə tabe olur
- qayda və proseduralar əsas götürülür
- ✓ qərarların qəbul edilməsində mərkəzləşdirmə və qeyri-mərkəzləşdirmənin nisbəti
- təşkilat işçilərin davranışlarına nəzarət etmək üçün ali rəhbərlik tərəfindən xüsusi olaraq yaradılmış qayda və prosedurlara uyğun fəaliyyət göstərir
- qərar qəbul edərkən rəhbərlər şəxsiyyətin üstün cəhətlərini deyil formal qayda və proseduraları əsas götürür

455. Matris təşkilatı quruluş hansı təşkilatı quruluşun növlərindən biridir?

- Divizional
- Xətti
- Funksional
- Bürokratik
- ✓ Adaptiv

456. Təşkilatın rəşional bürokratik quruluşunun hansı xarakteristikası onun qeyri-çevikliyini yüksək dərəcədə xarakterizə edir?

- Formal simasızlıq
- Tabeçilik sistemi
- Əməyin dəqiq bölgüsü
- İdarəetmə ierarxiyası
- ✓ Formal qaydalar və standartlar

457. Təşkilatın layihələşdirilməsinə münasibətdə aşağıdakı qərarlardan düzgün olmayan variantı seçin

- ✓ iş bölgüsünün dərəcəsi
- koordinasiya yolları
- idarə olunabilmə miqyası
- koordinasiya üsulları
- departamentləşdirmə tipi

458. Təşkilatı quruluşun mahiyyətini düzgün ifadə edən tərif hansı variantda göstərilmişdir?

- İdarəetmə subyektini tərəfindən idarəetmə obyektinə yönəldilən məqsədyönlü təsirdir
- Qarşıya qoyulan məqsədə nail olmaq üçün fəaliyyətləri şüurlu şəkildə əlaqələndirilən insan qrupudur
- ✓ Əmək bölgüsünü işçi tapşırıqlarına bölmək və onların həlli üçün tətbiq edilən koordinasiya sistemidir
- İnsanlara qarşı yönələn təsir üsulu və vasitəsidir
- Bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqə və asılılıqda olan və fəaliyyətləri vahid məqsədə yönələn elementlərin məcmusudur

459. ...İdarəedən və idarəolunan sistemlər arasında qarşılıqlı əlaqəni ciddi təbeçilik əsasında təmin edən idarəetmə bölmələrinin məcmusudur. Bu tərif nəyi xarakterizə edir?

- ✓ Təşkilatı quruluşu
- İdarəetmə prinsiplərini
- İdarəetmə metodunu
- Heyəti
- Təşkilatı

460. İstehsal kooperativlərinin çatışmayın cəhətlərini göstərin.

- Kooperativin mənfəəti onun üzvləri arasında qoyduqları paya görə, peşəkarlığa görə deyil onların əmək tövhəsinə görə bölüşdürülür
- Kooperativin idarə edilməsində onun bütün üzvləri bərabər hüquqa malikdir

- ✓ Kooperativ üzvlərinin sayı qanunvericiliklə məhdudlaşdırılır
- Kooperativ ləğv edildikdən və kreditorların tələbləri ödənildikdən sonra yerlə qalan əmlak eyni qaydada bölüşdürülür

Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin üstünlükləri olan variantı seçin:

- 461.
1. Qısa müddətdə iri həcmli pul vasitələrinin cəlb edilməsi imkanı;
  2. Cəmiyyətin üzvləri onun öhdəliklərinə görə məhdud məsuliyyət daşması;
  3. Bir şəxs tərəfindən yaradıla bilməsi;
  4. Heç biri.

- 1, 3, 4.
- 2, 3, 4.
- ✓ 1, 2, 3.
- 1, 2, 4.

462. Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin nöqsanı olan variantı seçin.

- Bir şəxs tərəfindən yaradıla bilməsi
- Qısa müddətdə iri həcmli pul vəsaitlərinin cəlb edilməsi imkanı
- ✓ Nizamnamə kapitalı qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş həcmdən az olmamalı
- Cəmiyyətin üzvləri onun öhdəliklərinə görə məhdud məsuliyyət daşması

463. Fərdi müəssisələrin üstün cəhətini göstərin.

- Rəqabət qabiliyyətini zəif olması
- İri miqyaslı tədarükün həyata keçirilməsinin qeyri məhdudluğu
- Biznesin ölçüsünün kapital çərçivəsində məhdudluğu
- İri miqyaslı istehsal nail olmağın az perspektivli olması
- ✓ Motivasiyanın olması

464. Fərdi müəssisələrə aid olmayan hüquqi tələbi göstərin.

- Ticarət edilməsi və ya xidmət göstərilməsi haqqında müvafiq səlahiyyətli orqanlardan lisenziya alınmalıdır
- ✓ Əgər başqa adamların əməyindən istifadə olunursa, muzzla işə götürmək haqqında mövcud qanunvericilik gözlənilməməlidir
- Ərazi vergilər idarəsində vergi ödəyicisi kimi qeydiyyatda alınmalıdır
- Fərdi müəssisə şəxsin öz adı altında fəaliyyət göstərsə, onun qeydiyyatından keçməsi tələb olunmur
- Müvafiq sahibkarlıq fəaliyyəti növü haqqındakı mövcud qanun və tələbatlar gözlənilməlidir

465. Müəssisələr birliyinin təşkili və fəaliyyət göstərməsi müəyyən prinsiplərə əsaslanmalıdır .Səhv variantı göstərin.

- ✓ Birliyin təşkilati formasının seçilməsində liderin rolunun müəyyənliyi
- İqtisadi maraqların ümumiliyi əsasında birliklərin könüllüyü
- Birgə fəaliyyətdə iştirakçıların hüquq bərabərliyi
- İştirakçılar arasında münasibətlərin müqavilə əsasında təşkili
- İştirakçıların və bütünlükdə birliyin özünü idarəetməsi

466. Bürokratik idarəetmə modelinin əsas meyarları hansılardır?

- İdarəetmədə kollegialıq
- Demokratik yanaşma, inzibati iş metodları
- Liberal yanaşma, yenilikçi fəaliyyət
- İdarəetmədə iştirak, şaquli ierarxiya
- ✓ Şaquli ierarxiya, inzibati metodlar

467. Təsərrüfat yoldaşlığı və cəmiyyətin ümumi əlamətlərinə xas olmayan əlaməti göstərin.

- Cəmiyyət və yoldaşlıq müəssisələri öz üzvlərinin məsuliyyəti nizamnamə ilə müəyyən olunur
- Yoldaşlıq və cəmiyyətin təsisçiləri kimi fiziki və hüquqi şəxslər çıxış edə bilər
- Cəmiyyət və yoldaşlıq hüququ şəxs kimi digər cəmiyyət və yoldaşlıq müəssisələrin iştirakçısı ola bilər
- Bütün onlar hamısı hüquqi səlahiyyətə malik olan kommersioniya təşkilatı hesab olunur
- ✓ Cəmiyyət və yoldaşlıq bir nəfər tərəfindən təsir edilə bilər

468. İstehsal kooperativlərinin çatışmayan cəhətlərini göstərin.
- Kooperativin idarə edilməsində onun bütün üzvləri bərabər hüquqa malikdir
  - Kooperativ üzvlərinin sayı qanunvericiliklə məhdudlaşdırılmır
  - Kooperativin mənfəəti onun üzvləri arasında qoyduqları paya görə, peşəkarlığa görə deyil onların əmək tövhəsinə görə bölüşdürülür
  - Kooperativ ləğv edildikdən və kreditorların tələbləri ödənildikdən sonra yerlə qalan əmlak eyni qaydada bölüşdürülür
  - ✓ Kooperativ üzvlərinin sayı qanunvericiliklə məhdudlaşdırılır
469. Müəssisələrin könüllü müqavilə birliklərinin təşkilinə aşağıdakı prinsiplərdən hansı aid deyildir?
- İştirakçıların və bütünlükdə birliyin özünü idarəetməsi
  - İştirakçıların arasındakı münasibətlərin müqavilə əsasında təşkili
  - Birgə fəaliyyətdə iştirakçıların hüquq bərabərliyi
  - İqtisadi maraqların ümumiliyi əsasında birliklərin könüllüyü
  - ✓ Birliyin təşkilati formasının seçilməsində liderin rolunun müəyyənliyi
470. Birja sövdələşmələrinin əsas növü olan təcili sövdələşməyə aid olmayan variantı göstərin.
- Onkol
  - Fuyçers
  - ✓ Müstəsna
  - Möhkəm
  - Opision
471. Fərdi müəssisələrin ölkə iqtisadiyyatındakı roluna aid olmayan variantı göstərin.
- İri şirkətlərin istehsal etməyə və satışı çıxarmağa hazır olmadığı xüsusi növ əmtəələr istehsal edə bilər və ya sata bilər
  - ✓ İri miqyaslı istehsala nail olmağın perspektivli olması
  - Müxtəlif xidmətləri yerinə yetirə bilər
  - Adətən əsas məşğuliyyət mərkəzindən kənar regionlarda məşğuliyyəti təmin edə bilər, çətinliklə gedilə bilən zonalara xidmət edirlər
  - Xırda pərakəndə tacirlər istehsalçıları iri satıcıların fəaliyyət göstərməsi məcburi olmayan yerlərdə satış bazarı ilə təmin edir
472. İstehsal kooperativlərinin üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin.
- Kooperativin mənfəəti onun üzvləri arasında qoyduqları paya görə professional deyil, onların əmək töhfəsinə görə bölüşdürülür
  - Kooperativin hər üzvü bir səsə malikdir
  - Kooperativ üzvlərinin sayı qanunvericiliklə məhdudlaşdırılmır. Bu da kooperativə daxil olmaq üçün fiziki şəxslərə böyük imkanlar verir
  - ✓ Kooperativin idarə edilməsində onun bütün üzvləri eyni hüquqa malik deyildir
  - Kooperativ ləğv edildikdən və kreditorların tələbləri ödənildikdən sonra yerlə qalan əmlak da eyni qaydada bölüşdürülür
473. Fərdi müəssisələrin üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin.
- Müştərilər şəxsən tanış olduğuna görə tələbatın dəyişilməsinə gecikmədən reaksiya vermək mümkündür
  - Motivasiya
  - Qərarları operativ qəbul etmək
  - ✓ Biznesin miqyasının kapital çərçivəsində məhdudluğu
  - Çevik fəaliyyət
474. Fərdi müəssisələrin çatışmayan cəhətlərinə aid olmayan variantı göstərin.
- İri miqyaslı istehsala nail olmağın az perspektivli olması
  - İri miqyaslı tədarükün həyata keçirilməsinin qeyri-məhdudluğu
  - Rəqabət qabiliyyətinin zəif olması
  - ✓ qərarları operativ qəbul etmək
  - Biznesin miqyasının kapital çərçivəsində məhdudluğu
475. İstehsal kooperativlərinin təsis sənədini nə təşkil edir?
- Auditor yoxlaması
  - Müqavilə öhdəlikləri

- ✓ Üzvlərinin ümumi yığıncağında təsdiq olunmuş nizamnamə
- Mühasibat sənədləri
- Maliyyə hesabatları

476. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq əmlak paylarının bölünmə hüququ olmayan mülkiyyətçilərin yaratdıqları təşkilatlar necə adlanır?

- ✓ Dövlət müəssisələri
- Yoldaşlıq müəssisələri
- Fərdi müəssisələr
- Səhmdar müəssisəsi
- Məhdud məsuliyyətli müəssisələr

477. Fərdi müəssisələri yaradanların mükafatı nə olur?

- Çox zaman müflisləşmənin baş verməsi
- Cəmiyyət tərəfindən müsbət imicin formalaşması
- ✓ Sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən gəlir və işdən məmnun qalmaqdır
- İstehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi
- Daima riskin mövcud olması

478. Kooperativ üzvləri borclarına görə necə məsuliyyət daşıyır ?

- Bütün əmlakı ilə
- Əmlakının müəyyən hissəsi ilə
- Bu məbləğ qanunda nəzərdə tutulan minimumdan az ola bilər
- Heç bir məsuliyyət daşımır
- ✓ Əvvəlcədən Nizamnamədə müəyyən edilmiş həcmdə

479. Kooperativ üzvləri borclarına görə necə məsuliyyət daşıyır ?

- Heç bir məsuliyyət daşımır
- Bu məbləğ qanunda nəzərdə tutulan minimumdan az ola bilər
- ✓ Əvvəlcədən Nizamnamədə müəyyən edilmiş həcmdə
- Əmlakının müəyyən hissəsi ilə
- Bütün əmlakı ilə

480. Dövlət müəssisəsini digərlərindən fərqləndirən xüsusiyyətlərə aid olmayan variantı göstərin.

- ✓ Dövlət müəssisələrində təsərrüfatçılığın əsasını korporativlik təşkil edir
- Dövlət müəssisəsinin əmlakı heç bir şəraitdə hissələrə, paylara, dövlət işçiləri arasında bölüşdürülə bilməz
- Dövlət müəssisəsinin xüsusi əmlak statusu onun təsisçilərinin mülkiyyət hüququnu üzündə saxlamasındadır və yalnız məhdud əşya hüququ ilə əmlakın dövlət müəssisəsinə təhkim edilməsindən ibarətdir
- Dövlət müəssisəsinin orqanı təkbaşına rəhbərdir
- Dövlət müəssisəsinin əmlakı bölünməzdir

481. İstehsal kooperativlərinin üstünlüklərinə aid olmayan variantı göstərin.

- Kooperativin mənfəəti onun üzvləri arasında qoyduqları paya görə professional deyil, onların əmək töhfəsinə görə bölüşdürülür
- Kooperativin hər üzvü bir səsə malikdir
- ✓ Kooperativin idarə edilməsində onun bütün üzvləri eyni hüquqa malik deyildir
- Kooperativ üzvlərinin sayı qanunvericiliklə məhdudlaşdırılmır. Bu da kooperativə daxil olmaq üçün fiziki şəxslərə böyük imkanlar verir
- Kooperativ ləğv edildikdən və kreditorların tələbləri ödənildikdən sonra yerdə qalan əmlak da eyni qaydada bölüşdürülür

482. Kooperativ üzvlərinin sayı nəqəddərdir?

- 9 nəfərdən az olmamalıdır
- 10 nəfərdən az olmamalıdır
- 3 nəfərdən az olmamalıdır
- ✓ 5 nəfərdən az olmamalıdır

- 7 nəfərdən az olmamalıdır
- 483.** Fərdi müəssisələrin çatışmayan cəhətlərinə aid olmayan variantı göstərin.
- İri miqyaslı tədarükün həyata keçirilməsinin qeyri-məhdudluğu
  - Biznesin miqyasının kapital çərçivəsində məhdudluğu
  - Rəqabət qabiliyyətinin zəif olması
  - ✓ qərarları operativ qəbul etmək
  - İri miqyaslı istehsalə nail olmağın az perspektivli olması
- 484.** Bu səhmin sahibi Səhmdar cəmiyyətinin fəaliyyətinin nəticəsindən asılı olmayaraq əvvəlcədən müəyyən olunmuş miqdarda gəlir götürür və SC ləğv olunduğu halda ona ödənilməli məbləğ birinci növbədə ödənilir. Bu hansı səhmlərdir?
- Adlı səhmlər
  - Təqdim edənə səhm
  - Nominal dəyərsiz səhmlər
  - ✓ İmtiyazlı səhmlər
- 485.** Bir və ya bir neçə şəxs tərəfindən təsis edilən, nizamnamə kapitalı nizamnamə ilə müəyyənləşdirilmiş miqdarda paylara bölünən cəmiyyət necə adlanır?
- açıq səhmdar cəmiyyəti
  - əlavə məsuliyyətli cəmiyyət
  - qapalı səhmdar cəmiyyəti
  - kooperativlər
  - ✓ məhdud məsuliyyətli cəmiyyət
- 486.** Səhmlərdə əks olunmayan nədir?
- Səhmin növü, onun nömrəsi və buraxıldığı tarix
  - Dividentlərin ödənmə tarixi
  - ✓ Sahibinin maliyyə vəziyyəti
  - Səhmdar cəmiyyətinin və qiymətli kağızın adı
  - Səhmin nominal dəyəri
- 487.** Bir və ya bir neçə şəxs tərəfindən təsis edilən, nizamnamə kapitalı nizamnamə ilə müəyyənləşdirilmiş miqdarda paylara bölünən cəmiyyət necə adlanır?
- Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət
  - Kooperativ
  - Fərdi müəssisə
  - Səhmdar cəmiyyət
  - ✓ Əlavə məsuliyyətli cəmiyyət
- 488.** Nizamnamə kapitalı müəyyən sayda səhmlərə bölünmüş cəmiyyət necə adlanır?
- Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət
  - Kooperativ
  - Fərdi müəssisə
  - ✓ Səhmdar cəmiyyət
  - Əlavə məsuliyyətli cəmiyyət
- 489.** Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin iştirakçılarının sayı ilə bağlı səhv fikri göstərin.
- Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin yeganə iştirakçısı bir şəxsdən ibarət digər təsərrüfat cəmiyyəti ola bilməz
  - Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət öz iştirakçılarının üçüncü şəxslər qarşısında öhdəliklərinə görə məsuliyyət daşımır
  - Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin iştirakçılarının sayı qanunvericiliklə müəyyənləşdirilmiş həddi keçməməlidir
  - ✓ Əks halda o üç il ərzində səhmdar cəmiyyətə çevrilməlidir
  - Bu müddət bitəndən sonra say azalması məhkəmə qaydasında ləğv edilməlidir

490. Bir və ya bir neçə şəxs tərəfindən təsis edilən, nizamnamə kapitalı nizamnamə ilə müəyyənləşdirilmiş miqdarda paylara bölünən cəmiyyət necə adlanır?
- əlavə məsuliyyətli cəmiyyət
  - qapalı səhmdar cəmiyyəti
  - kooperativlər
  - açıq səhmdar cəmiyyəti
  - ✓ məhdud məsuliyyətli cəmiyyət
491. Müəssisənin unitarlığı prinsipinin mahiyyəti nədir?
- Müəssisə bütün məsələlər üzrə müstəqil qərar qəbul etmək səlahiyyətinə malikdir
  - Müəssisə bütün məsələlər üzrə müstəqil qərar qəbul etmək səlahiyyətinə malik deyildir
  - Müvafiq təşkilat ona təhkim olunmuş əmlakın mülkiyyətçilər arasında bölüşdürülməsi hüququna malikdir
  - ✓ Müvafiq təşkilat ona təhkim olunmuş əmlakın mülkiyyətçilər arasında bölüşdürülməsi hüququna malik deyildir
  - Müvafiq təşkilat ona təhkim olunmuş əmlakın mülkiyyətçilər arasında bölüşdürülməsi hüququna qismən malikdirlər
492. Bu səhmin sahibi Səhmdar cəmiyyətinin fəaliyyətinin nəticəsindən asılı olmayaraq əvvəlcədən müəyyən olunmuş miqdarda gəlir götürür və SC ləğv olunduğu halda ona ödənilməli məbləğ birinci növbədə ödənilir. Bu hansı səhmlərdir?
- ✓ İmtiyazlı səhmlər
  - Təqdim edənə səhm
  - Adli səhmlər
  - Nominal dəyərsiz səhmlər
  - Adi səhmlər
493. İmtiyazlı səhmlərin sahibləri səhmdarların ümumi yığıncağında səsvermə hüququna malikdirlərmi?
- ✓ Səsvermə hüququna malik deyillər
  - Strateji məsələlərdə səsvermə hüququna malikdirlər
  - Yığıncaqda ümumiyyətlə iştirak etmirlər
  - Səsvermə hüququna qismən malikdirlər
  - Səsvermə hüququna malikdirlər
494. Biznesin cəmiyyət qarşısında məsuliyyətinin üstünlükləri nədən ibarətdir?
- Qısamüddətli öhdəliklər gözləmələrin dəyişməsi
  - Qısamüddətli öhdəlik, resursların artması
  - ✓ Uzunmüddətli perspektiv, gözləmələrin dəyişməsi, resursların artması, mənəvi öhdəlik
  - Uzunmüddətli perspektiv, gözləmələri dəyişməsi, keşikçilərin artması, mənəvi öhdəlik
  - Uzunmüddətli problemlər, gözləmələrin dəyişməsi, resursların artması
495. Səhmdarların sayı nə qədər olduqda səhmdar cəmiyyətinin direktorlar şurası (müşahidə şurası) yaradılır?
- 30-dan çox olduqda
  - ✓ 50-dən çox olduqda
  - 80-dən çox olduqda
  - 100-dən çox olduqda
  - 20-dən çox olduqda
496. Bu cəmiyyətinin iştirakçıları onlara mənsub səhmləri digər səhmdarların razılığı olmadan özgəninkiləşdirə bilirlər.
- Qapalı səhmdar cəmiyyəti
  - Dövlət müəssisəsi
  - Məhdud məsuliyyətli müəssisə
  - Əlavə məsuliyyətli müəssisə
  - ✓ Açıq səhmdar cəmiyyəti
497. Korparativ vicdan yanaşmasının mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ Qərarlar rəhbərlərin məhsuliyətin nəticələridir
- Qərarlar dövlət tərəfindən müəyyən edilir
- Qərarlar rəhbərlikdən asılı deyil
- Qərarlar istehlakçılıqdan asılıdır
- Qərarlar bazar tərəfindən müəyyən edilir

498. Menecmentin etikasını nəyi öyrənir?

- İşgüzar təşkilatda danışıqların aparılmasını
- İşgüzar təşkilatda rəqabətin mövcudluğunu
- İşgüzar təşkilatda idarəetmə strukturunu
- İşgüzar təşkilatda marketinq siyasətini
- √ İşgüzar təşkilatda idarəçilik münasibətlərinin mənəvi prinsip, dəyərlərini

499. Sosial məsuliyyətin əleyhinə olmayan arqumenti göstərin.

- Mənfəətin maksimuma endirməsi prinsipinin pozulması
- Sosial problemləri həll etmək bacarığının çatışmaması
- √ Özünü sosial cəhətdən məsuliyyətli aparmaqla bağlı mənəvi öhdəlik
- Geniş kütlənin tələb etdiyi hesabat səviyyəsinin yüksək olmaması
- Sosial cəlbədiciliyə çəkilən xərclərin yüksək səviyyəsi

500. Sosial məsuliyyətin lehinə olmayan arqumenti göstərin.

- Sosial problemlərin həllinə kömək etmək üçün resursların kifayət qədər miqdarı
- Biznes üçün uzun müddətli əlverişli perspektivlər
- √ Sosial problemləri həll etmək bacarığının çatışmaması
- Cəmiyyətə münasibətdə mənəvi öhdəlik
- Təşkilat haqqında müsbət imicin formalaşması